

OBWIESZCZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

z dnia 22 lipca 2002 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o Państwowej Straży Pożarnej.

1. Na podstawie art. 149 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej — w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668 i z 2000 r. Nr 12, poz. 136) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 88, poz. 400), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:
- 1) ustawą z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych oraz o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania (Dz. U. Nr 21, poz. 86),

- 2) ustawą z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. Nr 54, poz. 254),
 - 3) ustawą z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 53, poz. 214),
 - 4) ustawą z dnia 1 grudnia 1994 r. o zasiłkach rodzinnych i pielęgnacyjnych (Dz. U. z 1995 r. Nr 4, poz. 17),
 - 5) ustawą z dnia 23 grudnia 1994 r. o kształtowaniu środków na wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1995 r. Nr 34, poz. 163),
 - 6) ustawą z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zmianie niektórych ustaw normujących funkcjonowanie gospodarki i administracji publicznej (Dz. U. Nr 106, poz. 496),
 - 7) ustawą z dnia 8 listopada 1996 r. o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 152, poz. 723),
 - 8) ustawą z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U. Nr 28, poz. 153),
 - 9) ustawą z dnia 6 czerwca 1997 r. — Przepisy wprowadzające Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 554 i Nr 160, poz. 1083),
 - 10) ustawą z dnia 22 sierpnia 1997 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. Nr 106, poz. 680),
 - 11) ustawą z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej — w związku z reformą ustroju państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668),
 - 12) ustawą z dnia 8 kwietnia 1999 r. o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 45, poz. 436),
 - 13) ustawą z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 110, poz. 1255),
 - 14) ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 81, poz. 874),
 - 15) ustawą z dnia 6 lipca 2001 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy o odszkodowaniach przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą w Milicji Obywatelskiej, ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin, ustawy o uposażeniu żołnierzy, ustawy o Policji, ustawy o Urzędzie Ochrony Państwa, ustawy o Państwowej Straży Pożarnej, ustawy o kontroli skarbowej, ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, ustawy o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy o Służbie Więziennej oraz ustawy o Inspekcji Celnej (Dz. U. Nr 81, poz. 877),
 - 16) ustawą z dnia 6 lipca 2001 r. o gromadzeniu, przetwarzaniu i przekazywaniu informacji kryminalnych (Dz. U. Nr 110, poz. 1189 i z 2002 r. Nr 81, poz. 731),
 - 17) ustawą z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. Nr 74, poz. 676),
 - 18) ustawą z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta (Dz. U. Nr 113, poz. 984)
- oraz zmian wynikających z przepisów wydanych przed dniem ogłoszenia tekstu jednolitego.
2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy nie obejmuje:
 - 1) art. 125, 126 ust. 2, art. 127 oraz art. 130—133 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 88, poz. 400), które stanowią:
 - „Art. 125. 1. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej zorganizuje Państwową Straż Pożarną w ciągu 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.
 - 2. Organizacja Państwowej Straży Pożarnej odbywa się przy utrzymaniu gotowości strażaków do podejmowania akcji w czasie pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.”
 - Art. 126. „2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb rozwiązywania jednostek organizacyjnych ochrony przeciwpożarowej oraz znoszenia stanowisk, o których mowa w ust. 1, a także warunki przekazywania Państwowej Straży Pożarnej dokumentów, mienia, etatów oraz środków finansowych rozwiązywanych jednostek.
 - Art. 127. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej zorganizuje krajowy system ratowniczo-gaśniczy, w zakresie określonym w art. 2 ust. 1, nie później niż w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.”
 - „Art. 130. 1. Funkcjonarzom pożarnictwa, którzy podjęli służbę w Państwowej Straży Pożarnej, może być nadany pierwszy stopień aspirancki lub pierwszy stopień oficerski mimo niespełnienia warunków określonych w art. 52 i 53, jeżeli wykazują wysokie kwalifikacje zawodowe i posiadają co najmniej 5-letni staż pracy lub służby w jednostkach organizacyjnych ochrony przeciwpożarowej.
 2. W przypadku funkcjonariuszy, o których mowa w ust. 1, nie mają zastosowania przepisy art. 54.
 3. Minister Spraw Wewnętrznych, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, określi szczegółowe zasady przyznawania stopni dotychczasowym funkcjonariuszom pożarnictwa

- na zasadach określonych w ustawie, z uwzględnieniem przepisów ust. 1 i 2.
- 4.^{a)} Funkcjonariuszom pożarnictwa w stanie spoczynku, którzy zostaną powołani lub mianowani na odpowiednie stanowiska służbowe w Państwowej Straży Pożarnej, nadaje się stopnie służbowe na zasadach, o których mowa w ust. 3.
- Art. 131. W styczniu 1992 r. uposażenia strażaków wypłaca się w 25 dniu miesiąca. W każdym następnym miesiącu uposażenia wypłaca się o 5 dni wcześniej, aż do tego miesiąca, w którym uposażenie wypłaczone zostanie w pierwszym dniu miesiąca.
- Art. 132. Przepisy niniejszej ustawy odnoszące się do systemu emerytalnego i resortowej służby zdrowia obowiązują do czasu wejścia w życie nowych regulacji prawnych w tych dziedzinach.
- Art. 133. W ustawie z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. Nr 31, poz. 214, z 1984 r. Nr 35, poz. 187, z 1988 r. Nr 19, poz. 132, z 1989 r. Nr 4, poz. 24 i Nr 34, poz. 178 i 182, z 1990 r. Nr 20, poz. 121 i z 1991 r. Nr 55, poz. 234) w art. 46 po wyrazach «niebędących urzędnikami» przecinek zastępuje się kropką, a wyrazy «a przepisy art. 24, 28, 31 i 32 — do funkcjonariuszy pożarnictwa niebędących urzędnikami, pełniących służbę w organach administracji państwowej» skreśla się.”;
- 2) art. 42 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych oraz o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania (Dz. U. Nr 21, poz. 86), który stanowi:
- „Art. 42. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1992 r., z wyjątkiem art. 30 i 33, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;
- 3) art. 11 ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. Nr 54, poz. 254), który stanowi:
- „Art. 11. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1993 r., z tym że art. 10 wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;
- 4) art. 66 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 53, poz. 214), który stanowi:
- „Art. 66. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów art. 41, art. 44 ust. 3 i art. 48, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1995 r.”;
- 5) art. 61 ustawy z dnia 1 grudnia 1994 r. o zasiłkach rodzinnych i pielęgnacyjnych (Dz. U. z 1995 r. Nr 4, poz. 17), który stanowi:
- „Art. 61. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 marca 1995 r., z tym że przepisy art. 13 ust. 3—8 wchodzi w życie z dniem 1 marca 1996 r.”;
- 6) art. 23 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o kształtowaniu środków na wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1995 r. Nr 34, poz. 163), który stanowi:
- „Art. 23. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1995 r.”;
- 7) art. 84 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zmianie niektórych ustaw normujących funkcjonowanie gospodarki i administracji publicznej (Dz. U. Nr 106, poz. 496), który stanowi:
- „Art. 84. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1997 r., z wyjątkiem art. 3, art. 7, art. 9, art. 10, art. 20, art. 24, art. 32, art. 34, art. 37, art. 45—47, art. 50, art. 66, art. 73 ust. 1, 2 i 4, art. 74, art. 76, art. 79, art. 80 i art. 82, które wchodzi w życie z dniem 1 października 1996 r., oraz art. 41, który wchodzi w życie z dniem wejścia w życie ustawy konstytucyjnej z dnia 21 czerwca 1996 r. o zmianie ustawy konstytucyjnej z dnia 17 października 1992 r. o wzajemnych stosunkach między władzą ustawodawczą i wykonawczą Rzeczypospolitej Polskiej oraz o samorządzie terytorialnym (Dz. U. Nr 106, poz. 488).”;
- 8) art. 2—6 ustawy z dnia 8 listopada 1996 r. o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 152, poz. 723), które stanowią:
- „Art. 2. W ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. Nr 55, poz. 234, z 1994 r. Nr 43, poz. 163 oraz z 1996 r. Nr 1, poz. 2, Nr 24, poz. 110, Nr 61, poz. 283 i Nr 75, poz. 355) w art. 2 ust. 6 otrzymuje brzmienie:
- «6. Do praw związkowych funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Służby Więziennej oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej stosuje się odpowiednio przepisy niniejszej ustawy, z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z odrębnych ustaw.»
- Art. 3. 1. Sprawy wszczęte, lecz niezakończone decyzją ostateczną przed dniem wejścia ustawy w życie, prowadzi się nadal według przepisów dotychczasowych, aż do prawomocnego ich zakończenia, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Postępowanie dyscyplinarne wszczęte przed dniem 1 lipca 1997 r. prowadzi się nadal według przepisów dotychczasowych.
- Art. 4. Przepisy wykonawcze wydane przed dniem wejścia w życie ustawy na podstawie upoważnień zawartych w ustawie powołanej w art. 1, które zostały zmienione

^{a)} Dodany przez art. 1 pkt 70 ustawy z dnia 8 listopada 1996 r. o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 152, poz. 723), która weszła w życie z dniem 23 stycznia 1997 r.

niniejszą ustawą, zachowują moc do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie upoważnień w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia jej wejścia w życie, jeżeli nie są z nią sprzeczne.

- Art. 5. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji ogłosi w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolity tekst ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej, z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu.
- Art. 6. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów art. 88 oraz rozdziału 11 ustawy powołanej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1997 r.”;
- 9) art. 172 ustawy z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U. Nr 28, poz. 153), który stanowi:
„Art. 172. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1999 r., z wyjątkiem art. 167 i 168, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;
- 10) art. 18 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Przepisy wprowadzające Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 554 i Nr 160, poz. 1083), który stanowi:
„Art. 18. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 września 1998 r.”;
- 11) art. 28 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. Nr 106, poz. 680), który stanowi:
„Art. 28. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 19, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1999 r.”;
- 12) art. 150 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej — w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668), który stanowi:
„Art. 150. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1999 r., z wyjątkiem art. 26, art. 128 pkt 2, art. 139 pkt 1 i 10, art. 145 ust. 2 i 4, art. 146 ust. 2 i 4 oraz art. 147 ust. 2 i 3, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, i art. 34 pkt 1, art. 36 pkt 23, art. 48 pkt 1 i 3, art. 84, art. 97 pkt 1—3, 5—10 i 12—36 oraz art. 139 pkt 9 lit. a), które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2000 r.”;
- 13) art. 2 ustawy z dnia 8 kwietnia 1999 r. o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 45, poz. 436), który stanowi:
„Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 lit. b), który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2000 r.”;
- 14) art. 32 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 110, poz. 1255), który stanowi:
„Art. 32. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2000 r.”;
- 15) art. 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 81, poz. 874), który stanowi:
„Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.”;
- 16) art. 15 i 16 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy o odszkodowaniach przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą w Milicji Obywatelskiej, ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin, ustawy o uposażeniu żołnierzy, ustawy o Policji, ustawy o Urzędzie Ochrony Państwa, ustawy o Państwowej Straży Pożarnej, ustawy o kontroli skarbowej, ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, ustawy o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy o Służbie Więziennej oraz ustawy o Inspekcji Celnej (Dz. U. Nr 81, poz. 877), które stanowią:
„Art. 15. Akty wydane na podstawie upoważnień ustawowych zmienianych niniejszą ustawą zachowują moc do czasu ich zastąpienia przez akty wydane na podstawie niniejszej ustawy.
Art. 16. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 11, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;
- 17) art. 76 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o gromadzeniu, przetwarzaniu i przekazywaniu informacji kryminalnych (Dz. U. Nr 110, poz. 1189 i z 2002 r. Nr 81, poz. 731), który stanowi:
„Art. 76. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 r.”;
- 18) art. 235 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. Nr 74, poz. 676), który stanowi:
„Art. 235. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 227 i art. 233, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;
- 19) art. 102 ustawy z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta (Dz. U. Nr 113, poz. 984), który stanowi:
„Art. 102. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z tym że przepisy art. 28—81, art. 82 pkt 1 i 6 oraz art. 83—99 wchodzi w życie w dniu wyborów do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego przeprowadzonych w związku z zakończeniem kadencji tych organów wybranych w dniu 11 października 1998 r.”

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji:

K. Janik

Załącznik do obwieszczenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 lipca 2002 r. (poz. 1230)

USTAWA

z dnia 24 sierpnia 1991 r.

o Państwowej Straży Pożarnej.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Powołuje się Państwową Straż Pożarną jako zawodową, umundurowaną i wyposażoną w specjalistyczny sprzęt formację, przeznaczoną do walki z pożarami, klęskami żywiołowymi i innymi miejscowymi zagrożeniami.

2.¹⁾ Do podstawowych zadań Państwowej Straży Pożarnej należy:

- 1) rozpoznawanie zagrożeń pożarowych i innych miejscowych zagrożeń,
- 2) organizowanie i prowadzenie akcji ratowniczych w czasie pożarów, klęsk żywiołowych lub likwidacji miejscowych zagrożeń,
- 3) wykonywanie pomocniczych specjalistycznych czynności ratowniczych w czasie klęsk żywiołowych lub likwidacji miejscowych zagrożeń przez inne służby ratownicze,
- 4)²⁾ kształcenie kadr dla potrzeb Państwowej Straży Pożarnej i innych jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz powszechnego systemu ochrony ludności,
- 5) nadzór nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych,
- 6)³⁾ prowadzenie prac naukowo-badawczych w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony ludności,
- 7)⁴⁾ współpraca z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w zakresie niezbędnym do realizacji jego zadań ustawowych.

¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 listopada 1996 r. o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 152, poz. 723), która weszła w życie z dniem 23 stycznia 1997 r.

²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 76 pkt 1 lit. a) ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej — w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1999 r.

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 76 pkt 1 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 2.

⁴⁾ Dodany przez art. 56 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o gromadzeniu, przetwarzaniu i przekazywaniu informacji kryminalnych (Dz. U. Nr 110, poz. 1189 i z 2002 r. Nr 81, poz. 731), która wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2003 r.

3. Służbę w Państwowej Straży Pożarnej pełnią funkcjonariusze pożarnictwa, zwani dalej „strażakami”.

Art. 2. (skreślony).⁵⁾

Art. 3. 1. Zadania przewidziane dla Państwowej Straży Pożarnej w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej wykonuje Wojskowa Ochrona Przeciwpożarowa w trybie i na zasadach określonych, w drodze rozporządzenia, przez Ministra Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych⁶⁾.

2. W Wojskowej Ochronie Przeciwpożarowej mogą pełnić służbę także strażacy Państwowej Straży Pożarnej, wyznaczeni za ich zgodą przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej.

3.⁷⁾ Minister Obrony Narodowej oraz minister właściwy do spraw wewnętrznych określają, w drodze rozporządzenia, zasady mianowania, przenoszenia i zwalniania ze stanowisk służbowych oraz zawieszania w czynnościach służbowych strażaków, o których mowa w ust. 2, a także organy właściwe do wymierzania im kar dyscyplinarnych.

Art. 4—6. (skreślone).⁸⁾

⁵⁾ Przez art. 7 pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy o odszkodowaniach przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą w Milicji Obywatelskiej, ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin, ustawy o uposażeniu żołnierzy, ustawy o Policji, ustawy o Urzędzie Ochrony Państwa, ustawy o Państwowej Straży Pożarnej, ustawy o kontroli skarbowej, ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, ustawy o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy o Służbie Więziennej oraz ustawy o Inspekcji Celnej (Dz. U. Nr 81, poz. 877), która weszła w życie z dniem 8 listopada 2001 r.

⁶⁾ Stosownie do art. 1 pkt 71 ustawy wymienionej w przypisie 1 i art. 7 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 5.

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 7 pkt 3 ustawy wymienionej w przypisie 5.

⁸⁾ Przez art. 76 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 2.

Art. 7.⁹⁾ Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) akcjach ratowniczych — rozumie się przez to działania ratownicze organizowane i kierowane przez Państwową Straż Pożarną,
- 2) pomocniczych specjalistycznych czynnościach ratowniczych — rozumie się przez to działania Państwowej Straży Pożarnej w ramach udzielanej pomocy innym służbom ratowniczym, z wyłączeniem działań porządkowo-ochronnych, zastrzeżonych dla innych jednostek podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych¹⁰⁾,
- 3)¹¹⁾ starości — należy przez to rozumieć również przewodniczącego zarządu miasta w miastach na prawach powiatu,
- 3)¹²⁾ starości — należy przez to rozumieć również prezydenta miasta w miastach na prawach powiatu.

Rozdział 2

Organizacja Państwowej Straży Pożarnej

Art. 8.¹³⁾ 1. Jednostkami organizacyjnymi Państwowej Straży Pożarnej są:

- 1) Komenda Główna,
- 2) komenda wojewódzka,
- 3) komenda powiatowa (miejska),
- 4) Szkoła Główna Służby Pożarniczej, pozostałe szkoły oraz ośrodki szkolenia,
- 5) jednostki badawczo-rozwojowe,
- 6) Centralne Muzeum Pożarnictwa.

2. W skład komendy powiatowej (miejskiej) Państwowej Straży Pożarnej wchodzi jednostki ratowniczo-gaśnicze.

3. Komendanci komend, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, mogą tworzyć jednostki ratowniczo-gaśnicze.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe zasady tworzenia i likwidacji jednostek ratowniczo-gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej,

⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 3 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹⁰⁾ Stosownie do art. 7 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 5.

¹¹⁾ Dodany przez art. 76 pkt 3 ustawy wymienionej w przypisie 2. W brzmieniu tym obowiązuje do dnia wejścia w życie zmiany wymienionej w przypisie 12.

¹²⁾ Dodany przez art. 76 pkt 3 ustawy wymienionej w przypisie 2 oraz w brzmieniu ustalonym przez art. 50 pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta (Dz. U. Nr 113, poz. 984), który wejdzie w życie w dniu wyborów do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego przeprowadzonych w związku z zakończeniem kadencji tych organów wybranych w dniu 11 października 1998 r.

¹³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 76 pkt 4 ustawy wymienionej w przypisie 2.

- 2) szczegółowe zasady wyposażenia jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej, a w szczególności:

- a) standardy wyposażenia jednostek ratowniczo-gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej w pojazdy gaśnicze i specjalne oraz w sprzęt i środki techniczne,
- b) normy wyposażenia w sprzęt specjalistyczny, pojazdy i środki techniczne do ratownictwa technicznego, chemicznego, ekologicznego i medycznego,
- c) normy wyposażenia krajowych baz sprzętu specjalistycznego i środków gaśniczych,

- 3)¹⁴⁾ zasady gospodarki transportowej i organizacji zaplecza obsługowo-naprawczego w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej,

- 4)¹⁴⁾ zasady okresowych badań sprzętu i wyposażenia ratowniczo-gaśniczego będącego w eksploatacji w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej,

- 5)¹⁴⁾ zasady przeprowadzania okresowych przeglądów technicznych sprzętu i wyposażenia ratowniczo-gaśniczego oraz obiektów jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej.

Art. 9.¹⁵⁾ 1. Centralnym organem administracji rządowej w sprawach organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego oraz ochrony przeciwpożarowej jest Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, podległy ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych.

2. Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej powołuje spośród oficerów Państwowej Straży Pożarnej i odwołuje Prezes Rady Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

3. Zastępców Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej powołuje spośród oficerów Państwowej Straży Pożarnej i odwołuje minister właściwy do spraw wewnętrznych, na wniosek Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej.

Art. 10.¹⁶⁾ 1. Do zadań Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej należy:

- 1) kierowanie pracą Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej,
- 2) kierowanie krajowym systemem ratowniczo-gaśniczym, a w szczególności:
 - a) dysponowanie jednostkami krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na obszarze kraju, poprzez swoje stanowisko kierowania,
 - b) ustalanie zbiorczego planu sieci jednostek krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego,
 - c) ustalanie planu rozmieszczania na obszarze kraju sprzętu specjalistycznego w ramach krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego,

¹⁴⁾ Dodany przez art. 7 pkt 4 ustawy wymienionej w przypisie 5.

¹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 76 pkt 5 ustawy wymienionej w przypisie 2.

¹⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 76 pkt 6 ustawy wymienionej w przypisie 2.

- d) dysponowanie odwodami operacyjnymi i kierowanie ich siłami,
 - e) dowodzenie działaniami ratowniczymi, których rozmiar lub zasięg przekracza możliwość sił ratowniczych województwa,
 - f) organizowanie i kierowanie centralnymi odwodami operacyjnymi,
 - g) analizowanie działań ratowniczych prowadzonych przez jednostki organizacyjne krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego,
- 3) analizowanie zagrożeń pożarowych i innych miejscowych zagrożeń,
 - 4) inicjowanie przedsięwzięć oraz prac naukowo-badawczych w zakresie ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa,
 - 5) organizowanie i określanie zasad kształcenia zawodowego,
 - 6) inicjowanie oraz przygotowywanie projektów aktów normatywnych dotyczących ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa,
 - 7) powoływanie i odwoływanie rzeczoznawców do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych i nadzór nad ich działalnością,
 - 8) ustalanie programów i zasad szkolenia pożarniczego dla jednostek ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 2—6 i 8 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229),
 - 9) wspieranie inicjatyw społecznych w zakresie ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa,
 - 10) współdziałanie z Zarządem Głównym Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 11) prowadzenie współpracy międzynarodowej w zakresie swojej właściwości.

2. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej sprawuje nadzór nad:

- 1) Szkołą Główną Służby Pożarniczej, w zakresie wykonywania przez nią zadań jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej,
- 2) pozostałymi szkołami oraz jednostkami badawczo-rozwojowymi Państwowej Straży Pożarnej,
- 3) Centralnym Muzeum Pożarnictwa.

3. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej kontroluje działania organów i jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej.

4. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej jest przełożonym strażaków pełniących służbę w Państwowej Straży Pożarnej.

Art. 11.¹⁷⁾ 1. Zadania i kompetencje Państwowej Straży Pożarnej na obszarze województwa wykonują:

- 1) wojewoda przy pomocy komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej, jako kierownika straży wchodzącej w skład zespolonej administracji rządowej w województwie,
- 2) komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej.

2. Komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej wykonuje w imieniu wojewody zadania i kompetencje określone w ustawach.

Art. 11a.¹⁸⁾ 1. W postępowaniu administracyjnym, w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Państwowej Straży Pożarnej, jeżeli ustawy nie stanowią inaczej, organem właściwym jest komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej.

2. W postępowaniu administracyjnym, w sprawach, o których mowa w ust. 1, organami wyższego stopnia są:

- 1) w stosunku do komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej — komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej,
- 2) w stosunku do komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej — Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej.

Art. 12.¹⁹⁾ 1. Komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej powołuje, spośród oficerów Państwowej Straży Pożarnej, minister właściwy do spraw wewnętrznych na wniosek Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej złożony po uzyskaniu zgody wojewody.

2. Komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej odwołuje minister właściwy do spraw wewnętrznych — po zasięgnięciu opinii wojewody.

3. W przypadku braku opinii, o której mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw wewnętrznych odwołuje komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej po upływie 14 dni od dnia przedstawienia wniosku o odwołanie.

4. Zastępców komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej powołuje spośród oficerów Państwowej Straży Pożarnej i odwołuje Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej na wniosek komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej.

5. Do zadań komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej należą:

- 1) kierowanie komendą wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej,

¹⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 76 pkt 7 ustawy wymienionej w przypisie 2.

¹⁸⁾ Dodany przez art. 76 pkt 8 ustawy wymienionej w przypisie 2.

¹⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 76 pkt 9 ustawy wymienionej w przypisie 2.

- 2) opracowywanie planów ratowniczych na obszarze województwa, z uwzględnieniem przepisów art. 10 ust. 1 pkt 2 lit. b) i c),
- 3) organizowanie krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, w tym odwołów operacyjnych na obszarze województwa,
- 4) dysponowanie oraz kierowanie siłami i środkami krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na obszarze województwa poprzez swoje stanowisko kierowania, a w szczególności dowodzenie działaniami ratowniczymi, których rozmiar lub zasięg przekracza możliwość sił ratowniczych powiatu,
- 5) kontrola uzgadniania projektów budowlanych pod względem ochrony przeciwpożarowej,
- 6) kontrolowanie organów i jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej działających na obszarze województwa,
- 7) analizowanie stanu bezpieczeństwa województwa w zakresie zadań realizowanych przez Państwową Straż Pożarną,
- 8) wspieranie inicjatyw społecznych w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- 9) współdziałanie z zarządem wojewódzkim Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.
- 4) dysponowanie oraz kierowanie siłami i środkami krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na obszarze powiatu poprzez swoje stanowisko kierowania,
- 5) organizowanie i prowadzenie akcji ratowniczej,
- 6) współdziałanie z komendantem gminnym ochrony przeciwpożarowej, jeżeli komendant taki został zatrudniony w gminie,
- 7) rozpoznawanie zagrożeń pożarowych i innych miejscowych zagrożeń,
- 8) opracowywanie planów ratowniczych na obszarze powiatu,
- 9) nadzorowanie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych,
- 10) wykonywanie zadań z zakresu ratownictwa,
- 11) wstępne ustalanie przyczyny oraz okoliczności powstania i rozprzestrzenienia się pożaru oraz miejscowego zagrożenia,
- 12) organizowanie szkolenia i doskonalenia pożarniczego,
- 13) szkolenie członków ochotniczych straży pożarnych,
- 14) współdziałanie z zarządem (oddziałem) powiatowym Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 13.²⁰⁾ 1.²¹⁾ Komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej powołuje spośród oficerów Państwowej Straży Pożarnej komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej, w porozumieniu ze starostą. Przepisu art. 35 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 oraz z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558 i Nr 113, poz. 984) nie stosuje się.

2. Komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej odwołuje komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej po zasięgnięciu opinii starosty. Przepis art. 12 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

3.²²⁾ Zastępców komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej powołuje spośród oficerów lub aspirantów Państwowej Straży Pożarnej i odwołuje komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej, na wniosek komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej.

4. Do zadań komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej należy:

- 1) kierowanie komendą powiatową (miejską) Państwowej Straży Pożarnej,
- 2) organizowanie jednostek ratowniczo-gaśniczych,
- 3) organizowanie na obszarze powiatu krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego,

²⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 76 pkt 10 ustawy wymienionej w przypisie 2.

²¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 7 pkt 5 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 5.

²²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 7 pkt 5 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 5.

Art. 13a.²³⁾ 1. Komendanci wykonują swoje zadania przy pomocy komend, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1—3.

2. Organizację Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej określa statut nadany, w drodze rozporządzenia, przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

3. Regulamin organizacyjny komendy wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej jest ustalany przez komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej i zatwierdzany przez wojewodę.

4. Regulamin organizacyjny komendy powiatowej (miejskiej) Państwowej Straży Pożarnej jest ustalany przez komendanta powiatowego i zatwierdzany przez komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady organizacji komendy wojewódzkiej i powiatowej Państwowej Straży Pożarnej.

Art. 14.²⁴⁾ 1. Rada powiatu przynajmniej raz na rok rozpatruje informacje komendanta powiatowego Państwowej Straży Pożarnej o stanie bezpieczeństwa ochrony przeciwpożarowej oraz o zagrożeniach pożarowych powiatu (miasta na prawach powiatu). Na polecenie starosty informację taką właściwy komendant jest obowiązany składać w każdym czasie.

2. Rada powiatu (miasta) na podstawie informacji, o których mowa w ust. 1, może określić w drodze

²³⁾ Dodany przez art. 76 pkt 11 ustawy wymienionej w przypisie 2.

²⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 76 pkt 12 ustawy wymienionej w przypisie 2.

uchwały istotne dla wspólnoty samorządowej zagrożenia bezpieczeństwa pożarowego.

3.²⁵⁾ W przypadku bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa wspólnoty samorządowej, w szczególności życia lub zdrowia, przewodniczący zarządu gminy lub powiatu może wydać komendantowi powiatowemu (miejskiemu) Państwowej Straży Pożarnej polecenie podjęcia działań w zakresie właściwości Państwowej Straży Pożarnej, zmierzających do usunięcia tego zagrożenia.

3.²⁶⁾ W przypadku bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa wspólnoty samorządowej, w szczególności życia lub zdrowia, wójt (burmistrz, prezydent miasta) lub starosta może wydać komendantowi powiatowemu (miejskiemu) Państwowej Straży Pożarnej polecenie podjęcia działań w zakresie właściwości Państwowej Straży Pożarnej, zmierzających do usunięcia tego zagrożenia.

4. Uchwała, o której mowa w ust. 2, lub polecenie wydane na podstawie ust. 3 nie mogą dotyczyć wykonania konkretnej czynności służbowej. Uchwała lub polecenie nie mogą również określać sposobu wykonania zadania przez Państwową Straż Pożarną.

5.²⁷⁾ Starosta lub wójt (burmistrz lub prezydent miasta) ponoszą wyłączną odpowiedzialność za treść i skutki polecenia, o którym mowa w ust. 4.

5.²⁸⁾ Starosta lub wójt (burmistrz, prezydent miasta) ponoszą wyłączną odpowiedzialność za treść i skutki polecenia, o którym mowa w ust. 4.

6. Polecenie, o którym mowa w ust. 4, podlega niezwłocznemu wykonaniu. Polecenie przekazane ustnie wymaga potwierdzenia na piśmie.

7. Komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej niezwłocznie przedkłada sprawę komendantowi wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej, jeżeli nie jest w stanie wykonać polecenia, o którym mowa w ust. 4.

8. Polecenie, o którym mowa w ust. 4, naruszające prawo jest nieważne. O nieważności polecenia stwierdza wojewoda.

Art. 15. (skreślony).²⁹⁾

Art. 16. (skreślony).²⁹⁾

²⁵⁾ W brzmieniu tym obowiązuje do dnia wejścia w życie zmiany wymienionej w przypisie 26.

²⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 50 pkt 2 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 12 jako druga, który wejdzie w życie w dniu wyborów do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego przeprowadzonych w związku z zakończeniem kadencji tych organów wybranych w dniu 11 października 1998 r.

²⁷⁾ W brzmieniu tym obowiązuje do dnia wejścia w życie zmiany wymienionej w przypisie 28.

²⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 50 pkt 2 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 12 jako druga, który wejdzie w życie w dniu wyborów do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego przeprowadzonych w związku z zakończeniem kadencji tych organów wybranych w dniu 11 października 1998 r.

²⁹⁾ Przez art. 76 pkt 13 ustawy wymienionej w przypisie 2.

Art. 17.³⁰⁾ 1. Organizację i zakres działania Szkoły Głównej Służby Pożarniczej oraz tryb powoływania lub odwoływania jej komendanta i jego zastępców regulują przepisy o wyższym szkolnictwie wojskowym.

2. Komendantów pozostałych szkół Państwowej Straży Pożarnej i ich zastępców powołuje spośród oficerów Państwowej Straży Pożarnej i odwołuje Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej.

Art. 17a.³¹⁾ 1. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej tworzy ośrodki szkolenia oraz określa ich organizację i zakres działania.

2. Komendanta ośrodka szkolenia powołuje spośród oficerów Państwowej Straży Pożarnej i odwołuje Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej na wniosek komendanta wojewódzkiego.

Art. 18. Organizację, zakres działania oraz tryb powoływania dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej Państwowej Straży Pożarnej reguluje odrębna ustawa.

Art. 19. Minister właściwy do spraw wewnętrznych⁶⁾ określi, w drodze rozporządzenia, wzór oraz tryb nadawania sztandaru jednostkom organizacyjnym Państwowej Straży Pożarnej.

Rozdział 2a³²⁾

Zasady finansowania Państwowej Straży Pożarnej

Art. 19a. 1. Koszty związane z funkcjonowaniem Państwowej Straży Pożarnej są pokrywane z budżetu państwa.

2. Koszty funkcjonowania Państwowej Straży Pożarnej na obszarze powiatu są pokrywane z dotacji celowej budżetu państwa.

Art. 19b. W pokrywaniu części kosztów funkcjonowania Państwowej Straży Pożarnej mogą uczestniczyć:

- 1) gmina, powiat lub samorząd województwa,
- 2) organizatorzy imprez masowych.

Art. 19c.³³⁾ Wykonywanie zadań zleconych szkołom Państwowej Straży Pożarnej przez osoby prawne lub fizyczne wykraczających poza zakres ustawowych zadań jest finansowane przez właściwego zlecanodawcę na podstawie zawartej umowy, a środki finansowe uzyskane z tego tytułu stanowią środki specjalne jednostki przeznaczone na cele statutowe szkół.

Art. 19d. Osoby prawne lub fizyczne mogą uczestniczyć w ponoszeniu kosztów budowy strażnic, ich wyposażenia i utrzymania.

³⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 8 ustawy wymienionej w przypisie 1.

³¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 9 ustawy wymienionej w przypisie 1.

³²⁾ Rozdział dodany przez art. 76 pkt 14 ustawy wymienionej w przypisie 2.

³³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 81, poz. 874), która weszła w życie z dniem 7 września 2001 r.

Rozdział 3

Organizacja i prowadzenie akcji ratowniczej

Art. 20. 1.³⁴⁾ Akcję ratowniczą organizuje i kieruje nią Państwowa Straż Pożarna.

1a. (skreślony).³⁵⁾

2.³⁶⁾ Podczas wykonywania czynności, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 3, jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej, biorące udział w akcjach ratowniczych, obowiązane są przestrzegać wskazań lub instrukcji osób kierujących tymi służbami.

Art. 20a.³⁷⁾ 1. Państwowa Straż Pożarna może wykorzystywać zwierzęta w akcjach ratowniczych.

2.³⁸⁾ Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, gatunki i rasy zwierząt, o których mowa w ust. 1, a także szczegółowe zasady ich szkolenia oraz normy wyżywienia, uwzględniając w szczególności:

- 1) specjalności ratownicze,
- 2) kwalifikacje egzaminatorów i tryb egzaminowania,
- 3) wzory dokumentacji szkolenia i żywienia zwierząt.

Art. 21. 1. Strażacy biorący udział w akcji ratowniczej, w zakresie niezbędnym do prowadzenia akcji, mają prawo korzystania z:

- 1) dróg, gruntów i zbiorników wodnych państwowych, komunalnych i prywatnych,
- 2) komunalnych i prywatnych ujęć wodnych i środków gaśniczych.

2. W okolicznościach uzasadnionych stanem wyższej konieczności strażak kierujący akcją ratowniczą ma prawo zarządzenia:

- 1) ewakuacji ludzi i mienia z terenu objętego akcją ratowniczą,
- 2) koniecznych prac wyburzeniowych i rozbiórkowych,
- 3) wstrzymania komunikacji w ruchu lądowym,
- 4) udostępnienia pojazdów, środków i przedmiotów niezbędnych do akcji ratowniczej,
- 5) zakazu przebywania osobom postronnym w rejonie akcji ratowniczej.

3. Ponadto w okolicznościach, o których mowa w ust. 2, kierujący akcją ma prawo:

- 1) żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych, jednostek gospodarczych, organizacji społecznych i obywateli,
- 2) odstąpienia od zasad działania uznanych powszechnie za bezpieczne.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb korzystania z praw, o których mowa w ust. 2 i 3.

Art. 22.³⁹⁾ 1. Osobie niebędącej strażakiem, która uległa wypadkowi, oraz członkom rodziny osoby zmarłej wskutek takiego wypadku, w związku z wypełnianiem obowiązków, o których mowa w art. 21 ust. 3 pkt 1, lub ćwiczeniami organizowanymi przez Państwową Straż Pożarną, przysługują świadczenia odszkodowawcze.

2. Za użycie, zniszczenie, uszkodzenie lub utratę bez winy właściciela środków transportowych, inwentarza lub innego mienia w związku z akcją ratowniczą lub ćwiczeniami organizowanymi przez Państwową Straż Pożarną przysługuje odszkodowanie.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych¹⁰⁾ określi, w drodze rozporządzenia, zakres, szczegółowe zasady i tryb przyznawania świadczeń i odszkodowania, o których mowa w ust. 1 i 2.

Rozdział 4

Czynności kontrolno-rozpoznawcze w zakresie ochrony przeciwpożarowej⁴⁰⁾

Art. 23. 1.⁴¹⁾ W celu realizacji nadzoru nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych, rozpoznawania zagrożeń pożarowych i innych miejscowych zagrożeń oraz przygotowywania do działań ratowniczych, Państwowa Straż Pożarna przeprowadza czynności kontrolno-rozpoznawcze oraz ćwiczenia i manewry.

2. Czynności kontrolno-rozpoznawcze obejmują w szczególności:

- 1) kontrolę przestrzegania przepisów przeciwpożarowych,
- 2) rozpoznawanie zagrożeń innych niż pożarowe,
- 3) wstępne ustalanie przyczyn oraz okoliczności powstania i rozprzestrzeniania się pożaru.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych⁶⁾ określi, w drodze rozporządzenia, tryb, zakres i szczegółowe zasady przeprowadzania czynności kontrolno-rozpoznawczych, kwalifikacje i tryb wyznaczania osób uprawnionych do czynności kontrolno-rozpoznawczych oraz wzór upoważnienia dla ich przeprowadzania.

³⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 7 pkt 6 ustawy wymienionej w przypisie 5.

³⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 10 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1, a następnie skreślony przez art. 76 pkt 15 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 2.

³⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 10 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

³⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 11 ustawy wymienionej w przypisie 1.

³⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 7 pkt 7 ustawy wymienionej w przypisie 5.

³⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 12 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁴⁰⁾ Tytuł w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁴¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 76 pkt 16 ustawy wymienionej w przypisie 2.

Art. 24. 1. Czynności kontrolno-rozpoznawcze, o których mowa w art. 23 ust. 2, mogą być przeprowadzane także:

- 1) na polecenie sądu, prokuratora lub Najwyższej Izby Kontroli,
- 2)⁴²⁾ na zlecenie osób prawnych, fizycznych i innych jednostek organizacyjnych.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych⁶⁾ określi, w drodze rozporządzenia, zasady pobierania opłat za zleczone czynności kontrolno-rozpoznawcze, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

Art. 25. Osoba uprawniona do czynności kontrolno-rozpoznawczych ma prawo:

- 1) wstępu do wszystkich obiektów i pomieszczeń, z wyłączeniem części mieszkalnej oraz stanowiących własność bądź zarządzanych przez:
 - a)⁴³⁾ Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej, Policję, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu i Straż Graniczną,
 - b) obce misje dyplomatyczne, urzędy konsularne bądź inne instytucje międzynarodowe korzystające z immunitetów dyplomatycznych lub konsularnych,
- 2) żądania wyjaśnień w sprawach związanych z ujawnionymi nieprawidłowościami.

Art. 26. 1.⁴⁴⁾ Komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej, w razie stwierdzenia naruszenia przepisów przeciwpożarowych, uprawniony jest w drodze decyzji administracyjnej do:

- 1) nakazania usunięcia stwierdzonych uchybień w ustalonym terminie,
- 2) wstrzymania robót (prac), zakazania używania maszyn, urządzeń lub środków transportowych oraz eksploatacji pomieszczeń, obiektów lub ich części, jeżeli stwierdzone uchybienia mogą powodować zagrożenie życia ludzi lub bezpośrednio niebezpieczeństwo powstania pożaru.

2. Decyzje w sprawach, o których mowa w ust. 1 pkt 2, podlegają natychmiastowemu wykonaniu.

Art. 27. Organem odwoławczym od decyzji, o których mowa w art. 26, jest komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej.

Rozdział 5

Służba w Państwowej Straży Pożarnej

Art. 28. Służbę w Państwowej Straży Pożarnej może pełnić obywatel polski korzystający z pełni praw pu-

⁴²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 76 pkt 17 ustawy wymienionej w przypisie 2.

⁴³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 169 pkt 1 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. Nr 74, poz. 676), która weszła w życie z dniem 29 czerwca 2002 r.

⁴⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 14 ustawy wymienionej w przypisie 1 oraz przez art. 76 pkt 18 ustawy wymienionej w przypisie 2.

blicznych, posiadający określone kwalifikacje zawodowe oraz zdolność fizyczną i psychiczną do pełnienia tej służby.

Art. 28a.⁴⁵⁾ 1. Strażak pełni służbę w jednostce organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej.

2. Ze względu na potrzeby ochrony przeciwpożarowej strażak może być, za jego zgodą, wyznaczony przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej do wykonywania określonych zadań poza jednostkami organizacyjnymi Państwowej Straży Pożarnej.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych¹⁰⁾ określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb wyznaczania strażaków do wykonywania zadań poza jednostkami organizacyjnymi Państwowej Straży Pożarnej oraz ich uprawnienia i obowiązki.

Art. 29. 1. Oceny zdolności fizycznej i psychicznej do służby w Państwowej Straży Pożarnej dokonują komisje lekarskie podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych⁶⁾.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych⁶⁾ określi, w drodze rozporządzenia, zasady, właściwość i tryb postępowania komisji lekarskich w sprawach, o których mowa w ust. 1.

Art. 29a.⁴⁶⁾ 1. Jednostka organizacyjna Państwowej Straży Pożarnej jest obowiązana zapewnić strażakowi bezpieczne i higieniczne warunki służby.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych¹⁰⁾ określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki bezpieczeństwa i higieny służby strażaków oraz zakres ich obowiązywania w stosunku do innych osób biorących udział w akcjach ratowniczych, ćwiczeniach lub szkoleniu.

Art. 30. 1. Podejmując służbę w Państwowej Straży Pożarnej, strażak składa ślubowanie według następującej roty: „Ja obywatel Rzeczypospolitej Polskiej, świadom podejmowanych obowiązków strażaka, uroczysto ślubuję być ofiarnym i mężnym w ratowaniu zagrożonego życia ludzkiego i wszelkiego mienia — nawet z narażeniem życia. Wykonując powierzone mi zadania, ślubuję przestrzegać prawa, dyscypliny służbowej oraz wykonywać polecenia przełożonych. Ślubuję strzec tajemnicy państwowej i służbowej, a także honoru, godności i dobrego imienia służby oraz przestrzegać zasad etyki zawodowej”.

2.⁴⁷⁾ Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, ceremoniał składania ślubowania, z uwzględnieniem w szczególności:

- 1) osób uprawnionych do przyjmowania ślubowania i uczestniczenia w ślubowaniu,

⁴⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 15 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁴⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 16 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁴⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 7 pkt 8 ustawy wymienionej w przypisie 5.

- 2) terminów składania ślubowania,
- 3) przebiegu ceremoniału ślubowania.

Art. 31. Stosunek służbowy strażaka powstaje z dniem mianowania na stanowisko służbowe, a w przypadku stanowisk, dla których przepisy ustawy przewidują powołanie — z dniem powołania na stanowisko.

Art. 32.⁴⁸⁾ 1. Do mianowania strażaka na stanowisko służbowe, przenoszenia na inne, powierzania pełnienia obowiązków służbowych na innym stanowisku, zawieszania w czynnościach służbowych albo zwalniania ze służby, z zastrzeżeniem art. 47 ust. 1, właściwi są przełożeni:

- 1) w Komendzie Głównej — Komendant Główny,
- 2) w komendzie wojewódzkiej — komendant wojewódzki,
- 3)⁴⁹⁾ w komendzie powiatowej (miejskiej) wraz z jednostkami ratowniczo-gaśniczymi — komendant powiatowy (miejski),
- 4) (skreślony),⁵⁰⁾
- 5) w Szkole Głównej Służby Pożarniczej i pozostałych szkołach — komendant szkoły,
- 6) w jednostce badawczo-rozwojowej — dyrektor jednostki,
- 7) w ośrodku szkolenia — komendant ośrodka,
- 8)⁵¹⁾ w Centralnym Muzeum Pożarnictwa — dyrektor muzeum.

2. Od decyzji, o których mowa w ust. 1, strażakowi służy odwołanie do wyższego przełożonego.

3. Od decyzji Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej strażakowi służy odwołanie do ministra właściwego do spraw wewnętrznych¹⁰⁾.

Art. 33. Akt mianowania strażaka na stanowisko służbowe powinien w szczególności określić:

- 1) stanowisko i miejsce służby,
- 2) termin rozpoczęcia służby,
- 3) rodzaj mianowania,
- 4) uposażenie lub zasady jego ustalania.

Art. 34. 1. Osobę podejmującą służbę w Państwowej Straży Pożarnej mianuje się strażakiem w służbie przygotowawczej na okres 3 lat.

⁴⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 17 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁴⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 76 pkt 19 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 2.

⁵⁰⁾ Przez art. 76 pkt 19 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 2.

⁵¹⁾ Dodany przez art. 76 pkt 19 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 2.

2.⁵²⁾ W szczególnie uzasadnionych przypadkach Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, na wniosek komendanta wojewódzkiego, komendanta szkoły lub dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej, może skrócić okres służby przygotowawczej strażaka.

3. W razie przerwy w wykonywaniu przez strażaka obowiązków służbowych, trwającej dłużej niż 3 miesiące, przełożony może przedłużyć okres służby przygotowawczej.

4. Mianowanie strażaka może nastąpić po odbyciu zasadniczej służby wojskowej lub po przeniesieniu do rezerwy bez odbycia tej służby albo po zwolnieniu od obowiązku służby wojskowej.

5. Warunku określonego w ust. 4 nie stosuje się do kobiet, a także absolwentów szkół oficerskich i aspiranckich Państwowej Straży Pożarnej.

6. Po odbyciu służby przygotowawczej strażak zostaje mianowany na stałe.

Art. 35. 1. Czas pełnienia służby strażaka jest określony wymiarem jego obowiązków, z uwzględnieniem prawa do wypoczynku.

2.⁵³⁾ Minister właściwy do spraw wewnętrznych⁶⁾ określi, w drodze rozporządzenia, rozkład czasu służby strażaków.

3.⁵⁴⁾ Czas służby oraz rozkład czasu służby strażaka wyznaczonego na stanowisko nauczyciela akademickiego określają odrębne przepisy, z zastrzeżeniem ust. 1 i 2.

Art. 36.⁵⁵⁾ Minister właściwy do spraw wewnętrznych¹⁰⁾ określi, w drodze rozporządzenia, wymagania w zakresie kwalifikacji zawodowych, jakim powinni odpowiadać strażacy na określonych stanowiskach służbowych, oraz etaty stopni służbowych dla poszczególnych stanowisk.

Art. 36a.⁵⁶⁾ 1. Strażak podlega okresowemu opiniowaniu służbowemu.

2. W przypadku strażaków — nauczycieli i nauczycieli akademickich opiniowanie służbowe dotyczy również wywiązywania się z obowiązków określonych w odrębnych przepisach.

3. Strażak może wnieść odwołanie od opinii służbowej do wyższego przełożonego w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

⁵²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 18 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁵³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 19 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁵⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 19 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁵⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 20 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁵⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 21 ustawy wymienionej w przypisie 1.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych¹⁰⁾ określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady okresowego opiniowania strażaków oraz tryb wnoszenia i rozpatrywania odwołań od opinii służbowych.

Art. 37.⁵⁷⁾ 1. Strażak otrzymuje dokumenty osobiste stwierdzające pełnienie służby w Państwowej Straży Pożarnej.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych¹⁰⁾ określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje i wzory dokumentów osobistych, organy właściwe do ich wydawania oraz szczegółowe zasady dokonywania wpisów w tych dokumentach.

Art. 37a.⁵⁸⁾ Strażakowi można powierzyć pełnienie obowiązków służbowych zgodnie z jego kwalifikacjami na innym stanowisku w tej samej jednostce organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej na okres do 6 miesięcy w roku kalendarzowym. W okresie tym strażakowi przysługuje uposażenie stosownie do zajmowanego stanowiska, lecz nie niższe od dotychczasowego.

Art. 37b.⁵⁸⁾ 1. Strażak może być delegowany do czasowego pełnienia służby w innej jednostce organizacyjnej w tej samej lub innej miejscowości z urzędu lub na własny wniosek.

2. Czas delegacji nie może przekraczać 6 miesięcy w ciągu 2 lat, chyba że strażak wyraża zgodę na dłuższą delegację. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej może w wyjątkowych przypadkach przedłużyć czas delegacji do 12 miesięcy.

Art. 37c.⁵⁸⁾ 1. Strażak może być przeniesiony do pełnienia służby w innej miejscowości na własny wniosek lub za jego zgodą.

2. Strażak może być przeniesiony z urzędu do pełnienia służby w innej jednostce organizacyjnej w tej samej miejscowości.

3. Strażak może być przeniesiony z urzędu do jednostki organizacyjnej w innej miejscowości, w razie:

- 1) posiadania lokalu mieszkalnego w miejscowości będącej siedzibą jednostki organizacyjnej, w której ma pełnić służbę, albo w miejscowości pobliskiej,
- 2) braku możliwości przeniesienia na niższe stanowisko służbowe w przypadkach określonych w art. 38 ust. 1 i 2,
- 3) pełnienia służby w tej samej jednostce organizacyjnej przez małżonków albo osoby pozostające ze sobą w stosunku pokrewieństwa do drugiego stopnia włącznie lub powinowactwa pierwszego stopnia, jeżeli między tymi osobami istnieje stosunek podległości służbowej.

Art. 37d.⁵⁸⁾ 1. Do delegowania lub przenoszenia do innej jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej właściwi są:

- 1) Komendant Główny — na obszarze Państwa,
- 2) komendant wojewódzki — na obszarze województwa,
- 3)⁵⁹⁾ komendant powiatowy (miejski) — na obszarze powiatu.

2. Przepisy art. 32 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 38. 1. Strażaka przenosi się na niższe stanowisko służbowe w razie:

- 1) wymierzenia kary dyscyplinarnej wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe,
- 2) zawinionej utraty uprawnień koniecznych do wykonywania czynności na zajmowanym stanowisku.

2. Strażaka można przenieść na niższe stanowisko służbowe w przypadkach:

- 1)⁶⁰⁾ orzeczenia całkowitej niezdolności do pełnienia służby na zajmowanym stanowisku przez komisję lekarską, jeżeli nie ma możliwości przeniesienia go na stanowisko równorzędne,
- 2) nieprzydatności na zajmowanym stanowisku, stwierdzonej w opinii służbowej,
- 3) niewywiązywania się z obowiązków służbowych na zajmowanym stanowisku,
- 4) likwidacji zajmowanego stanowiska, jeżeli nie ma możliwości przeniesienia strażaka na równorzędne stanowisko.

3. Strażaka można przenieść na niższe stanowisko służbowe również na jego prośbę.

4. Strażak, który nie wyraził zgody na przeniesienie na niższe stanowisko z przyczyn określonych w ust. 2, może być zwolniony ze służby.

Art. 39. 1. Strażaka zawiesza się w czynnościach służbowych w razie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo umyślne z oskarżenia publicznego — na czas nie dłuższy niż 3 miesiące.

2. Strażaka można zawiesić w czynnościach służbowych w razie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo nieumyślne, ścigane z oskarżenia publicznego, postępowania dyscyplinarnego, jeżeli jest to celowe z uwagi na dobro postępowania lub dobro służby — na czas nie dłuższy niż 3 miesiące.

⁵⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 22 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁵⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 23 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁵⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 76 pkt 20 ustawy wymienionej w przypisie 2.

⁶⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 24 ustawy wymienionej w przypisie 1.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres zawieszenia w czynnościach służbowych można przedłużyć do 12 miesięcy, chyba że zawieszenie nastąpiło z powodu wszczęcia postępowania dyscyplinarnego.

Art. 40. (skreślony).⁶¹⁾

Art. 41. 1. Strażak wybrany do organów związku ochotniczych straży pożarnych nie traci uprawnień strażaka.

2. Strażak, który przed wyborem do organów związku ochotniczych straży pożarnych pełnił służbę w Państwowej Straży Pożarnej, zachowuje prawo powrotu do służby po zakończeniu kadencji.

Art. 42.⁶²⁾ 1. Strażak podlega okresowej ocenie zdolności fizycznej i psychicznej do służby.

2. Strażak może być skierowany z urzędu lub na jego wniosek do komisji lekarskiej, o której mowa w art. 29, w celu dokonania oceny zdolności fizycznej i psychicznej do służby lub związku przyczynowego poszczególnych schorzeń ze służbą.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych¹⁰⁾ określi, w drodze rozporządzenia, zakres, szczegółowe zasady, tryb i częstotliwość przeprowadzania ocen, o których mowa w ust. 1 i 2.

Art. 43. 1. Zwolnienie ze służby następuje w drodze rozwiązania stosunku służbowego, w trybie i na zasadach określonych w ustawie.

2. Strażaka zwalnia się ze służby w przypadkach:

- 1)⁶³⁾ orzeczenia przez komisję lekarską całkowitej niezdolności do służby,
- 2) nieprzydatności do służby, stwierdzonej w opinii służbowej w okresie służby przygotowawczej,
- 3) wymierzenia kary dyscyplinarnej wydalenia ze służby,
- 4) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego,
- 5) zgłoszenia przez niego pisemnego żądania zwolnienia — w terminie do 3 miesięcy,
- 6)⁶⁴⁾ utraty obywatelstwa polskiego.

3. Strażaka można zwolnić ze służby w przypadkach:

⁶¹⁾ Przez art. 1 pkt 25 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁶²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 26 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁶³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 27 lit. a) tiret pierwsze ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁶⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 27 lit. a) tiret drugie ustawy wymienionej w przypisie 1 i zmieniony przez art. 76 pkt 21 ustawy wymienionej w przypisie 2.

1) (skreślony),⁶⁵⁾

2) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo inne niż określone w ust. 2 pkt 4,

3) nabycia prawa do zaopatrzenia emerytalnego z tytułu osiągnięcia 30 lat wysługi emerytalnej,

4)⁶⁶⁾ likwidacji jednostki albo jej reorganizacji połączonej ze zmniejszeniem obsady etatowej, jeżeli przeniesienie strażaka za jego zgodą do innej jednostki lub na inne stanowisko nie jest możliwe,

4a)⁶⁷⁾ niewywiązywania się z obowiązków służbowych w okresie odbywania służby stałej, stwierdzonego w dwóch kolejnych opiniach służbowych, między którymi upłynęło co najmniej 6 miesięcy,

5)⁶⁸⁾ z innych niż określone w pkt 2—4a ważnych przyczyn, jeżeli dalsze pozostawanie w służbie nie gwarantuje należytego wykonywania obowiązków służbowych.

4.⁶⁹⁾ W przypadkach określonych w ust. 3 pkt 4 zwolnienie następuje po upływie 6 miesięcy, a w przypadku służby przygotowawczej — po upływie 3 miesięcy, od dnia ogłoszenia decyzji o likwidacji jednostki Państwowej Straży Pożarnej albo jej reorganizacji.

Art. 43a.⁷⁰⁾ Stosunek służbowy strażaka wygasa z dniem jego śmierci lub uznania go za zmarłego.

Art. 44.⁷¹⁾ 1.⁷²⁾ W razie uchylecia prawomocnego wyroku skazującego lub prawomocnego orzeczenia o warunkowym umorzeniu postępowania karnego i wydania w nowym postępowaniu prawomocnego wyroku uniewinnającego lub prawomocnego postanowienia o umorzeniu postępowania przygotowawczego na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 lub 2 Kodeksu postępowania karnego, uchyleniu ulegają wszystkie skutki, jakie wynikły dla strażaka w postępowaniu dyscyplinarnym przeprowadzonym w związku z popełnieniem przestępstwa stanowiącego przedmiot rozstrzygnięcia.

2. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 1, podstawę orzeczenia kary dyscyplinarnej stanowiły przesłanki inne niż tylko oskarżenie o popełnienie przestępstwa, o uchyleniu skutków, jakie wynikły dla strażaka w wyniku postępowania dyscyplinarnego, decyduje minister właściwy do spraw wewnętrznych¹⁰⁾.

⁶⁵⁾ Przez art. 1 pkt 27 lit. b) tiret pierwsze ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁶⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 27 lit. b) tiret drugie ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁶⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 27 lit. b) tiret trzecie ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁶⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 27 lit. b) tiret czwarte ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁶⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 27 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁷⁰⁾ Dodany przez art. 7 pkt 9 ustawy wymienionej w przypisie 5.

⁷¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 28 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁷²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 7 pkt 10 ustawy wymienionej w przypisie 5.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do postępowania w sprawach o wykroczenia.

4. W razie uchylenia kary dyscyplinarnej wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe, obniżenia stopnia lub kary wydalenia ze służby, uchyleniu ulegają skutki, jakie wynikły dla strażaka w związku z wyznaczeniem na niższe stanowisko lub obniżeniem stopnia. O uchyleniu pozostałych skutków decyduje minister właściwy do spraw wewnętrznych¹⁰⁾.

Art. 45.⁷¹⁾ 1. Zwolnienie strażaka ze służby na podstawie art. 38 ust. 4 lub art. 43 ust. 2 pkt 1 oraz ust. 3 pkt 3 i 4a nie może nastąpić przed upływem 12 miesięcy od dnia zaprzestania służby z powodu choroby, chyba że strażak wystąpił z pisemnym wnioskiem o wcześniejsze zwolnienie.

2. Zwolnienie strażaka ze służby na podstawie art. 43 ust. 2 pkt 3 i 4 oraz ust. 3 pkt 2 nie może nastąpić przed upływem 3 miesięcy od dnia zaprzestania służby z powodu choroby, chyba że strażak wystąpił z pisemnym wnioskiem o wcześniejsze zwolnienie.

Art. 46.⁷¹⁾ Strażaka — kobietę nie można zwolnić ze służby w okresie ciąży lub w czasie urlopu macierzyńskiego, z wyjątkiem przypadków określonych w art. 43 ust. 2 pkt 3 i 4 oraz ust. 3 pkt 2, 4 i 5.

Art. 47.⁷¹⁾ 1. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej zwalnia ze służby:

- 1) oficerów,
- 2) innych strażaków — w przypadkach, o których mowa w art. 43 ust. 3 pkt 5.

2. Pozostawienie w służbie strażaka w przypadku, o którym mowa w art. 43 ust. 3 pkt 2, wymaga zgody Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej.

Art. 48. 1. Strażak zwolniony ze służby otrzymuje niezwłocznie świadectwo służby oraz, na swój wniosek, opinię o służbie.

2. Strażak może żądać sprostowania świadectwa służby oraz odwołać się do wyższego przełożonego od opinii o służbie w terminie 7 dni od dnia otrzymania opinii.

3.⁷³⁾ Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, treść świadectwa służby, opinii o służbie oraz sposób i tryb ich wydawania i prostowania, z uwzględnieniem w szczególności:

- 1) przełożonych uprawnionych do wydawania świadectw służby i opinii o służbie,
- 2) niezbędnych danych, które powinny być zamieszczone w świadectwie służby i opinii o służbie,
- 3) trybu wydawania i prostowania świadectw służby oraz odwoływania się od opinii o służbie,

⁷³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 7 pkt 11 ustawy wymienionej w przypisie 5.

4) przełożonych uprawnionych do dokonywania sprostowań w świadectwie służby oraz rozpoznawania odwołań od opinii o służbie.

Art. 49. 1.⁷⁴⁾ Strażak zwolniony ze służby na podstawie art. 43 ust. 2 pkt 3—5 oraz ust. 3 pkt 2 przed upływem 5 lat od ukończenia nauki w Szkole Głównej Służby Pożarniczej lub w szkole aspirantów oraz strażak, który w terminie 3 miesięcy od ukończenia nauki w tych szkołach nie podejmie służby w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej albo służby lub pracy w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, jest obowiązany zwrócić kwotę stanowiącą równowartość kosztów wyżywienia i umundurowania otrzymanych w czasie nauki.

2.⁷⁵⁾ Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, koszty, o których mowa w ust. 1, warunki ich zwracania oraz przypadki zwalniania z obowiązku zwrotu tych kosztów, z uwzględnieniem w szczególności:

- 1) wysokości kosztów podlegających zwrotowi i sposobu ustalania ich wysokości,
- 2) organów uprawnionych do ustalania tych kosztów i ich egzekwowania,
- 3) trybu egzekwowania należności,
- 4) organów uprawnionych do zwalniania od obowiązku zwrotu tych kosztów,
- 5) trybu zwalniania od obowiązku zwrotu tych kosztów.

Rozdział 6

Korpusy i stopnie w Państwowej Straży Pożarnej

Art. 50. Ustanawia się korpusy i stopnie w Państwowej Straży Pożarnej w następującym porządku:

- 1) w korpusie szeregowych straży pożarnej:
 - a) strażak,
 - b) starszy strażak,
- 2) w korpusie podoficerów straży pożarnej:
 - a) sekcyjny,
 - b) starszy sekcyjny,
 - c) młodszy ogniomistrz,
 - d) ogniomistrz,
 - e) starszy ogniomistrz,
- 3) w korpusie aspirantów straży pożarnej:
 - a) młodszy aspirant,
 - b) aspirant,

⁷⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 29 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁷⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 7 pkt 12 ustawy wymienionej w przypisie 5.

- c) starszy aspirant,
- d)⁷⁶⁾ aspirant sztabowy,

4) w korpusie oficerów straży pożarnej:

- a) młodszy kapitan,
- b) kapitan,
- c) starszy kapitan,
- d) młodszy brygadier,
- e) brygadier,
- f) starszy brygadier,
- g) nadbrygadier,
- h)⁷⁷⁾ generał brygadier.

Art. 51. 1. Stopień strażaka i starszego strażaka nadają przełożeni uprawnieni do mianowania na stanowiska służbowe.

2. Stopień strażaka nadaje się z dniem mianowania na pierwsze stanowisko służbowe w Państwowej Straży Pożarnej.

3.⁷⁸⁾ Stopnie podoficerskie w Państwowej Straży Pożarnej nadają:

- 1) w Komendzie Głównej — Komendant Główny,
- 2) w Szkole Głównej Służby Pożarniczej i pozostałych szkołach — komendant szkoły,
- 3) w jednostce badawczo-rozwojowej — dyrektor jednostki,
- 4) w pozostałych jednostkach organizacyjnych — komendanci wojewódzcy.

3a.⁷⁹⁾ Absolwentowi szkoły podoficerskiej Państwowej Straży Pożarnej pierwszy stopień podoficerski nadaje komendant szkoły.

4. Pierwszy stopień aspirancki i stopnie oficerskie nadaje minister właściwy do spraw wewnętrznych⁶⁾ na wniosek Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej, a pozostałe stopnie aspirantów nadaje Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej.

5.⁸⁰⁾ Stopień nadbrygadiera i generała brygadiera nadaje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych¹⁰⁾.

Art. 52. Podoficerem lub aspirantem straży pożarnej może być osoba, która spełnia warunki określone

w art. 28, a nadto ukończyła szkołę podoficerską lub szkołę aspirantów straży pożarnej.

Art. 53. 1. Pierwszy stopień oficerski może być nadany osobie, która spełnia warunki określone w art. 28, a nadto posiada wykształcenie wyższe i odbyła przeszkolenie zawodowe.

2. Warunków określonych w ust. 1 nie stosuje się do absolwentów Szkoły Głównej Służby Pożarniczej.

2a.⁸¹⁾ Osobę przyjmowaną do służby, która posiada stopień wojskowy i kwalifikacje pożarnicze, mianuje się na odpowiedni stopień pożarniczy.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych⁶⁾ określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady odbywania przeszkolenia zawodowego, o którym mowa w ust. 1.

Art. 54.⁸²⁾ Nadanie kolejnego wyższego stopnia następuje stosownie do posiadanych kwalifikacji zawodowych oraz w zależności od zajmowanego stanowiska i opinii służbowej. Nadanie tego stopnia nie może jednak nastąpić wcześniej niż po przestąpieniu w stopniu:

1) strażaka	— 1 roku,
2) sekcyjnego	— 2 lat,
3) starszego sekcyjnego	— 2 lat,
4) młodszego ogniomistrza	— 3 lat,
5) ogniomistrza	— 3 lat,
6) młodszego aspiranta	— 3 lat,
7) aspiranta	— 5 lat,
8) starszego aspiranta	— 5 lat,
9) młodszego kapitana	— 3 lat,
10) kapitana	— 4 lat,
11) starszego kapitana	— 5 lat,
12) młodszego brygadiera	— 5 lat,
13) brygadiera	— 5 lat,
14) starszego brygadiera	— 4 lat.

Art. 55. 1. Stopnie podoficerów, aspirantów i oficerów straży pożarnej są dożywotnie.

2. Strażacy zwolnieni ze służby mogą używać posiadanych stopni, o których mowa w art. 50, z dodaniem określenia „w stanie spoczynku”.

3. Utrata stopnia wymienionego w art. 50 następuje w razie:

⁷⁶⁾ Dodana przez art. 1 pkt 30 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁷⁷⁾ Dodana przez art. 1 pkt 30 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁷⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 31 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁷⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 31 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁸⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 31 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁸¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 32 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁸²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 33 ustawy wymienionej w przypisie 1.

- 1) utraty obywatelstwa polskiego,
- 2) skazania prawomocnym wyrokiem sądu na karę dodatkową pozbawienia praw publicznych,
- 3) wymierzenia kary dyscyplinarnej wydalenia ze służby,
- 4) (skreślony).⁸³⁾

Art. 56. 1. Strażakowi przywraca się stopień w razie uchylecia:

- 1) prawomocnego skazania na karę dodatkową pozbawienia praw publicznych,
- 2)⁸⁴⁾ kary dyscyplinarnej wydalenia ze służby lub obniżenia stopnia.

2. Decyzję o przywróceniu stopnia oficerskiego podejmuje minister właściwy do spraw wewnętrznych⁶⁾. W pozostałych przypadkach decyzję o przywróceniu stopnia podejmuje przełożony właściwy do nadania tego stopnia.

Rozdział 7

Prawa i obowiązki strażaków⁸⁵⁾

Art. 57. Strażak w związku z pełnieniem obowiązków służbowych korzysta z ochrony przewidzianej w kodeksie karnym dla funkcjonariuszy publicznych.

Art. 57a.⁸⁶⁾ Strażak może podejmować dodatkowe zajęcia zarobkowe poza służbą za zgodą przełożonego uprawnionego do mianowania lub powołania.

Art. 57b.⁸⁶⁾ 1. Strażak pełniący służbę w komen-dach Państwowej Straży Pożarnej jest obowiązany złożyć oświadczenie o swoim stanie majątkowym przy nawiązaniu i rozwiązaniu stosunku służbowego oraz na żądanie przełożonego uprawnionego do mianowania lub powołania.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do strażaków pełniących służbę w pozostałych jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej na stanowiskach wymagających powołania.

Art. 57c.⁸⁶⁾ 1. Strażak nie może być członkiem partii politycznej.

2. Z chwilą przyjęcia do służby ustaje dotychczasowe członkostwo strażaka w partii politycznej.

3. Przynależność do organizacji lub stowarzyszeń zagranicznych albo międzynarodowych wymaga zezwolenia Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej.

⁸³⁾ Przez art. 1 pkt 34 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁸⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 35 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁸⁵⁾ Tytuł w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 36 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁸⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 37 ustawy wymienionej w przypisie 1.

Art. 58. Strażacy mogą się zrzeszać w związkach zawodowych na zasadach określonych w ustawie o związkach zawodowych.

Art. 59. Strażak, który w związku ze służbą doznał uszczerbku na zdrowiu lub poniósł szkodę w mieniu, otrzymuje odszkodowanie w trybie i na zasadach określonych dla funkcjonariuszy Policji. W razie śmierci strażaka w związku ze służbą, odszkodowanie otrzymują pozostali po nim członkowie rodziny.

Art. 60. 1.⁸⁷⁾ Strażak po 15 latach służby nabywa prawo do zaopatrzenia emerytalnego według zasad i na warunkach przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

2. Strażak, który stał się inwalidą, uprawniony jest do renty inwalidzkiej.

3. Członkowie rodzin po zmarłych strażakach są uprawnieni do renty rodzinnej.

4.⁸⁷⁾ Strażacy i członkowie ich rodzin mają prawo do świadczeń określonych w ust. 1—3, według zasad i na warunkach przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

Art. 61.⁸⁸⁾ 1. Strażak jest obowiązany do noszenia w czasie służby przepisowego umundurowania lub odzieży specjalnej, dystynkcji, znaków identyfikacyjnych strażaków i ekwipunku osobistego.

2. Przedmioty, o których mowa w ust. 1, strażak otrzymuje bezpłatnie.

3. Strażakowi, któremu nie wydano w naturze przedmiotów umundurowania, przysługuje równoważnik pieniężny.

4.⁸⁹⁾ Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzory umundurowania, odzieży specjalnej, dystynkcji i znaków identyfikacyjnych strażaków oraz sposób ich noszenia, uwzględniając wzory umundurowania wyjściowego i codziennego, ich kolor, rozmiar, okres ich użytkowania,
- 2) charakterystykę przedmiotów umundurowania i odzieży specjalnej, uwzględniając opis poszczegól-

⁸⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 56 pkt 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 53, poz. 214), która weszła w życie z dniem 26 maja 1994 r., oraz przez art. 169 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 43.

⁸⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 38 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁸⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 7 pkt 13 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 5.

gólnych części umundurowania z przeznaczeniem na odpowiednie pory roku oraz cech szczególnych umundurowania dla poszczególnych stanowisk, wzory oznak identyfikacyjnych i służbowych oraz ich kolor,

- 3) wykaz przedmiotów umundurowania, odzieży specjalnej i ekwipunku, dla których jest wymagane zatwierdzenie wzorów i dokumentacji, oraz zasady zatwierdzania,
- 4) normy umundurowania, odzieży specjalnej i ekwipunku strażaka, określając w szczególności formy realizacji uprawnień do umundurowania i wyposażenia specjalnego na poszczególnych stanowiskach służbowych, z uwzględnieniem specyfiki służby oraz okresów używalności poszczególnych składników umundurowania i wyposażenia specjalnego.

4a.⁹⁰⁾ Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, warunki otrzymywania równoważnika pieniężnego w zamian za niewydane przedmioty umundurowania, sposób ustalania jego wysokości oraz szczegółowe zasady wypłacania, uwzględniając w szczególności przypadki, w których równoważnik przysługuje, sposób jego naliczania i wypłaty.

5. (skreślony).⁹¹⁾

Art. 62.⁸⁸⁾ 1. Strażakowi przysługuje bezpłatne wyżywienie w czasie długotrwałych akcji ratowniczych, ćwiczeń lub szkolenia.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych¹⁰⁾ w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych⁹²⁾ określi, w drodze rozporządzenia, długotrwałe akcje ratownicze, szczegółowe normy, zasady i warunki otrzymywania wyżywienia w czasie długotrwałych akcji ratowniczych, ćwiczeń lub szkolenia przez strażaków lub inne osoby biorące w nich udział, a także przypadki, w których wypłaca się równoważnik pieniężny w zamian za przysługujące wyżywienie, sposób ustalania jego wysokości oraz szczegółowe zasady wypłacania.

Art. 63. 1.⁹³⁾ Strażakowi i członkom jego rodziny przysługuje prawo do przejazdu, na koszt właściwej jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej, publicznymi środkami komunikacji raz w roku do jednej z wybranych przez siebie miejscowości w kraju i z powrotem. W razie niewykorzystania przysługującego prawa do przejazdu osoba uprawniona otrzymuje zryczałtowany równoważnik pieniężny.

⁹⁰⁾ Dodany przez art. 7 pkt 13 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 5.

⁹¹⁾ Przez art. 7 pkt 13 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 5.

⁹²⁾ Stosownie do art. 7 pkt 14 ustawy wymienionej w przypisie 5.

⁹³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 7 pkt 15 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 5.

1a.⁹⁴⁾ Zwrot kosztów przejazdu lub zryczałtowany równoważnik pieniężny, o których mowa w ust. 1, nie przysługują strażakowi w roku kalendarzowym, w którym wykupiono uprawnienia do bezpłatnych przejazdów państwowymi środkami komunikacji, na podstawie odrębnych przepisów.

2.⁹⁵⁾ Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, warunki korzystania z uprawnienia do przejazdu oraz wypłaty równoważnika pieniężnego, o których mowa w ust. 1, z uwzględnieniem w szczególności:

- 1) rodzaju środka lokomocji,
- 2) sposobu ustalania kwoty równoważnika,
- 3) terminów wypłaty kwoty równoważnika.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych⁶⁾ w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego⁹⁶⁾ określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje i zakres innych świadczeń socjalnych i bytowych, które mogą być przyznawane osobom, o których mowa w ust. 1.

Art. 64. (utracił moc).⁹⁷⁾

Art. 65. (utracił moc).⁹⁸⁾

Art. 66. (utracił moc).⁹⁸⁾

Art. 67.⁹⁹⁾ 1.¹⁰⁰⁾ Za członków rodziny strażaka uprawnionych do świadczeń przewidzianych w art. 63, ~~65~~⁹⁸⁾ i ~~66~~⁹⁸⁾ uważa się małżonka i dzieci.

2. Za dzieci uważa się dzieci własne, dzieci małżonka, dzieci przysposobione, dzieci przyjęte na wychowanie, które:

- 1) nie przekroczyły 18 roku życia, a w razie uczęszczania do szkoły — 24 lat albo 25 lat, jeżeli odbywają studia w szkole wyższej, a ukończenie 24 lat przypada na ostatni lub przedostatni rok studiów, albo

⁹⁴⁾ Dodany przez art. 7 pkt 15 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 5.

⁹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 7 pkt 15 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 5.

⁹⁶⁾ Stosownie do art. 4 ust. 1, art. 5 pkt 26 i art. 94 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 1999 r. Nr 82, poz. 928), która weszła w życie z dniem 1 kwietnia 1999 r.

⁹⁷⁾ Zgodnie z art. 9 ust. 2 pkt 14 ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. Nr 54, poz. 254), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1993 r.

⁹⁸⁾ Z dniem 1 stycznia 1999 r. na podstawie art. 170 pkt 24 ustawy z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U. Nr 28, poz. 153) — w zakresie uregulowanym tą ustawą.

⁹⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 54 pkt 1 ustawy z dnia 1 grudnia 1994 r. o zasiłkach rodzinnych i pielęgnacyjnych (Dz. U. z 1995 r. Nr 4, poz. 17), która weszła w życie z dniem 1 marca 1995 r.

¹⁰⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 40 ustawy wymienionej w przypisie 1.

2) stały się inwalidami I¹⁰¹⁾ lub II¹⁰²⁾ grupy przed osiągnięciem wieku określonego w pkt 1.

Art. 68. Okres służby strażaka traktuje się na równi z pracą wykonywaną w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin¹⁰³⁾.

Art. 69.¹⁰⁴⁾ Strażakowi — kobiecie pełniącej służbę w Państwowej Straży Pożarnej przysługują uprawnienia przewidziane w przepisach prawa pracy dla kobiet, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

Art. 70. 1. Strażakowi, który podjął pracę w ciągu roku od dnia zwolnienia ze służby, a jeżeli pełnił służbę przygotowawczą — w ciągu 3 miesięcy od tego dnia, okres służby wlicza się do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień wynikających z przepisów prawa pracy.

2. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania, jeżeli przepisy prawa pracy przewidują, że upływ okresów, o których mowa w ust. 1, nie stanowi przeszkody do korzystania przez pracownika z określonych świadczeń.

3. Jeżeli strażak nie może podjąć zatrudnienia w czasie określonym w ust. 1 ze względu na chorobę powodującą niezdolność do pracy lub inwalidztwo, zachowuje uprawnienia określone w ust. 1 w razie podjęcia zatrudnienia w ciągu 3 miesięcy od dnia ustania niezdolności do pracy lub inwalidztwa.

4. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do strażaków zwolnionych ze służby w razie skazania prawomocnym wyrokiem sądu lub ukarania karą dyscyplinarną wydaną ze służby.

Art. 71. 1.¹⁰⁵⁾ Strażak mianowany na stałe oraz w służbie przygotowawczej ma prawo do pierwszego urlopu wypoczynkowego z upływem roku służby.

2.¹⁰⁵⁾ Strażakowi przysługuje prawo do corocznego płatnego urlopu wypoczynkowego w wymiarze 30 dni kalendarzowych, w tym nie więcej niż 4 dni ustawowo wolne od pracy.

¹⁰¹⁾ Obecnie: całkowita niezdolność do pracy oraz niezdolność do samodzielnej egzystencji, stosownie do art. 10 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 28 czerwca 1996 r. o zmianie niektórych ustaw o zaopatrzeniu emerytalnym i ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. Nr 100, poz. 461), która weszła w życie z dniem 1 września 1997 r.

¹⁰²⁾ Obecnie: całkowita niezdolność do pracy, stosownie do art. 10 ust. 2 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 101.

¹⁰³⁾ Obecnie: przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, stosownie do art. 192 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1999 r.

¹⁰⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 41 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹⁰⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 42 ustawy wymienionej w przypisie 1.

3. Strażakowi można udzielić płatnego urlopu zdrowotnego lub okolicznościowego, a także urlopu bezpłatnego z ważnych przyczyn.

4.¹⁰⁵⁾ Strażakowi, który pełni służbę w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia albo osiągnął określony wiek lub staż służby, może być przyznany dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze do 15 dni kalendarzowych rocznie.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych⁶⁾ określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady udzielania strażakom urlopów, tryb postępowania w tych sprawach, a także wymiar urlopów, o których mowa w ust. 3.

Art. 72. 1. Strażaka można odwołać z urlopu wypoczynkowego z ważnych względów służbowych, a także wstrzymać udzielenie mu urlopu w całości lub części. Termin urlopu może być przesunięty na wniosek strażaka umotywowany ważnymi względami.

2.¹⁰⁶⁾ Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, warunki zwrotu kosztów przejazdu spowodowanych odwołaniem strażaka z urlopu oraz zwrotu innych kosztów, z uwzględnieniem w szczególności:

- 1) określenia rodzaju innych kosztów podlegających zwrotowi,
- 2) określenia osób, których odwołanie z urlopu razem ze strażakiem powodowałoby zwrot kosztów związanych z odwołaniem z urlopu.
3. Odwołanie strażaka z urlopu ze względów służbowych wymaga zgody przełożonego uprawnionego do powołania lub mianowania.

4. Strażakowi, który nie wykorzystał urlopu w danym roku kalendarzowym, urlopu tego należy udzielić w innym terminie.

Art. 73.¹⁰⁷⁾ 1. Strażakowi, który wzorowo wykonuje obowiązki, mogą być przyznane wyróżnienia:

- 1) pochwała,
- 2) nagroda pieniężna lub rzeczowa,
- 3) krótkoterminowy urlop,
- 4) przedterminowe nadanie wyższego stopnia,
- 5) odznaka „Zasłużony dla ochrony przeciwpożarowej”,
- 6) przedstawienie do orderu lub odznaczenia.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych¹⁰⁾ określi, w drodze rozporządzenia:

¹⁰⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 7 pkt 16 ustawy wymienionej w przypisie 5.

¹⁰⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 43 ustawy wymienionej w przypisie 1.

- 1) szczegółowe zasady przyznawania wyróżnień, o których mowa w ust. 1 pkt 1—4,
- 2) szczegółowe zasady nadawania odznaki „Zasłużony dla ochrony przeciwpożarowej”, tryb przedstawiania wniosków o jej nadanie, wzór odznaki oraz tryb jej wręczania i sposób noszenia.

Rozdział 8

Mieszkania strażaków w służbie państwowej

Art. 74. 1.¹⁰⁸⁾ Strażakowi mianowanemu na stałe przysługuje prawo do lokalu mieszkalnego w miejscowości, w której pełni służbę, lub w miejscowości pobliskiej, z uwzględnieniem liczby członków rodziny oraz ich uprawnień wynikających z przepisów odrębnych.

2.¹⁰⁹⁾ Strażak w służbie przygotowawczej może otrzymać kwatery tymczasową w miejscowości, w której pełni służbę, albo w miejscowości pobliskiej.

3.¹⁰⁹⁾ Za miejscowość pobliską uważa się miejscowość, do której czas dojazdu publicznymi środkami transportu przewidziany w rozkładzie jazdy, łącznie z przesiadkami, nie przekracza w obie strony dwóch godzin, licząc od stacji (przystanku) najbliższej miejsca pełnienia służby do stacji (przystanku) najbliższej miejsca zamieszkania. Do czasu tego nie wlicza się dojazdu do i od stacji (przystanku) w obrębie miejscowości, z której strażak dojeżdża, oraz miejscowości, w której wykonuje obowiązki służbowe.

4.¹⁰⁹⁾ W przypadku gdy z miejscowości, o których mowa w ust. 3, istnieją różne możliwości dojazdu, do obliczenia czasu przyjmuje się czas jazdy ze stacji (przystanku) o najdogodniejszym połączeniu.

Art. 75. Członkami rodziny strażaka, których uwzględnia się przy przydziale lokalu mieszkalnego, są pozostający ze strażakiem we wspólnym gospodarstwie domowym:

- 1) małżonek,
- 2)¹¹⁰⁾ dzieci, o których mowa w art. 67 ust. 2,
- 3) rodzice strażaka i jego małżonka będący na jego wyłącznym utrzymaniu lub jeżeli ze względu na wiek, *inwalidztwo*¹¹¹⁾ albo inne okoliczności są niezdolni do wykonywania zatrudnienia; za rodziców uważa się również ojczyma i macochę oraz osoby przysposabiające.

Art. 76. Na lokale mieszkalne dla strażaków przeznacza się lokale będące w dyspozycji ministra właści-

wego do spraw wewnętrznych⁶⁾ lub podległych mu organów, uzyskane w wyniku ich działalności inwestycyjnej albo od organów samorządu terytorialnego lub przedsiębiorstw.

Art. 77. 1. Strażakowi przysługuje równoważnik pieniężny za remont zajmowanego lokalu mieszkalnego, z uwzględnieniem liczby członków rodziny oraz ich uprawnień wynikających z odrębnych przepisów.

2.¹¹²⁾ Minister właściwy do spraw wewnętrznych¹⁰⁾ w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych⁹²⁾ określi, w drodze rozporządzenia, wysokość oraz szczegółowe zasady przyznawania, wypłaty i zwrotu równoważnika pieniężnego, o którym mowa w ust. 1.

Art. 78.¹¹³⁾ 1. Strażakowi przysługuje równoważnik pieniężny, jeżeli on sam lub członkowie jego rodziny, o których mowa w art. 75, nie posiadają lokalu mieszkalnego w miejscu pełnienia służby albo w miejscowości pobliskiej.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych¹⁰⁾ w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych⁹²⁾ określi, w drodze rozporządzenia, wysokość oraz szczegółowe zasady przyznawania, wypłaty i zwrotu równoważnika pieniężnego, o którym mowa w ust. 1.

Art. 79. (skreślony).¹¹⁴⁾

Art. 80.¹¹⁵⁾ 1. Strażakowi, który nie otrzymał lokalu mieszkalnego na podstawie decyzji administracyjnej o przydziale, przysługuje pomoc finansowa na uzyskanie lokalu mieszkalnego w spółdzielni mieszkaniowej albo domu jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych¹⁰⁾ w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych⁹²⁾ określi, w drodze rozporządzenia, wysokość pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1, szczegółowe zasady jej przyznawania oraz przypadki, w jakich następuje jej zwrot.

Art. 81. Lokalu mieszkalnego na podstawie decyzji administracyjnej nie przydziela się strażakowi:

- 1)¹¹⁶⁾ w razie skorzystania z pomocy finansowej, o której mowa w art. 80,
- 2)¹¹⁷⁾ posiadającemu w miejscowości, w której pełni służbę, lub w miejscowości pobliskiej lokal miesz-

¹⁰⁸⁾ Oznaczenie ust. 1 nadane przez art. 1 pkt 44 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹⁰⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 44 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹¹⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 45 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹¹¹⁾ Obecnie: całkowita lub częściowa niezdolność do pracy, stosownie do art. 10 ust. 1 ustawy, o której mowa w przypisie 101.

¹¹²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 46 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹¹³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 47 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹¹⁴⁾ Przez art. 1 pkt 48 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹¹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 49 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹¹⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 50 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹¹⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 7 pkt 17 ustawy wymienionej w przypisie 5.

kalny odpowiadający co najmniej przystępującej mu powierzchni mieszkalnej albo dom jednorodzinny lub dom mieszkalno-pensjonatowy,

- 3) którego małżonek posiada lokal mieszkalny lub dom określony w pkt 2,
- 4) w razie zbycia przez niego lub jego małżonka własnościowego prawa do spółdzielczego lokalu mieszkalnego albo domu stanowiącego odrębną nieruchomość, o których mowa w pkt 2, z wyjątkiem przypadków określonych na podstawie art. 82 ust. 1.

Art. 82. 1. Strażakowi przeniesionemu do służby w innej miejscowości, który w poprzednim miejscu pełnienia służby posiada lokal mieszkalny, dom jednorodzinny lub dom mieszkalno-pensjonatowy, przydziela się lokal mieszkalny na podstawie decyzji administracyjnej w nowym miejscu pełnienia służby, jeżeli:

- 1) zwolni zajmowany lokal mieszkalny lub dom,
- 2) zwróci pomoc finansową przyznaną:
 - a) na wkład mieszkaniowy lub wkład budowlany — w wysokości zwaloryzowanej przez spółdzielnię,
 - b) na spłatę innych należności — w wysokości przyznanej.

2.¹¹⁸⁾ Strażakowi, który skorzystał z pomocy finansowej, o której mowa w art. 80, może być przydzielony lokal mieszkalny na podstawie decyzji administracyjnej, jeżeli zwolni zajmowany lokal mieszkalny lub dom oraz zwróci pomoc finansową na zasadach określonych w ust. 1.

3. (skreślony).¹¹⁹⁾

4. Strażakowi przeniesionemu do służby w innej miejscowości, który w poprzednim miejscu pełnienia służby nie zwolnił zajmowanego lokalu mieszkalnego lub domu, o którym mowa w ust. 1, można przydzielić tymczasową kwaterę według przystępujących norm bez uwzględnienia zamieszkałych z nim członków.

Art. 83. 1.¹²⁰⁾ Minister właściwy do spraw wewnętrznych¹⁰⁾ w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej¹²¹⁾ określi, w drodze rozporządze-

nia, szczegółowe zasady przydziału i opróżniania oraz normy zaludnienia lokali mieszkalnych, o których mowa w art. 76, a także szczegółowe zasady przydziału i opróżniania tymczasowych kwater.

2.¹²²⁾ Minister właściwy do spraw wewnętrznych¹⁰⁾ w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej¹²¹⁾ określi, w drodze rozporządzenia, warunki najmu lokali mieszkalnych w budynkach będących własnością Skarbu Państwa, pozostających w zarządzie jednostek organizacyjnych resortu spraw wewnętrznych, oraz szczegółowe zasady obliczania czynszu najmu za te lokale.

3. Dodatkowe normy zaludnienia, określone na podstawie ust. 1, związane z zajmowanym stanowiskiem służbowym lub posiadanym stopniem, stosuje się również przy przydziałach strażakom innych lokali mieszkalnych niż wymienione w art. 76.

4.¹²³⁾ Sprawy sporne wynikające ze stosunku najmu lokali, o których mowa w ust. 2, rozstrzygają sądy powszechne.

5.¹²³⁾ Przydział i opróżnianie lokali mieszkalnych oraz załatwianie spraw, o których mowa w art. 77, 78 i 80, następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 84.⁸⁷⁾ Strażak zwolniony ze służby, który nie posiada prawa do lokalu mieszkalnego na warunkach określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, zachowuje prawo do przydzielonego lokalu mieszkalnego według norm powszechnie obowiązujących lub może być przeniesiony do zamiennego lokalu mieszkalnego.

Rozdział 9

Uposażenie i inne świadczenia pieniężne strażaków

Art. 85. 1. Prawo do uposażenia powstaje z dniem mianowania strażaka na pierwsze stanowisko służbowe.

2. Z tytułu służby strażak otrzymuje uposażenie i inne świadczenia pieniężne określone w ustawie.

3.¹²⁴⁾ Przeciętne uposażenie funkcjonariuszy stanowi wielokrotność kwoty bazowej, której wysokość ustaloną według odrębnych zasad określa ustawa budżetowa.

¹¹⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 51 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹¹⁹⁾ Przez art. 7 pkt 18 ustawy wymienionej w przypisie 5.

¹²⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 47 pkt 5 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zmianie niektórych ustaw normujących funkcjonowanie gospodarki i administracji publicznej (Dz. U. Nr 106, poz. 496), który wszedł w życie z dniem 1 października 1996 r., oraz art. 7 pkt 19 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 5.

¹²¹⁾ Zgodnie z art. 44 ustawy z dnia 21 grudnia 2001 r. o zmianie ustawy o organizacji i trybie pracy Rady Ministrów oraz o zakresie działania ministrów, ustawy o działach administracji rządowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 154, poz. 1800), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2002 r.

¹²²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 52 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1 oraz przez art. 7 pkt 19 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 5.

¹²³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 52 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹²⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 20 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 110, poz. 1255), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2000 r.

4.¹²⁴⁾ Wielokrotność kwoty bazowej, o której mowa w ust. 3, określa Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

Art. 86. Uposażenie strażaka składa się z uposażenia zasadniczego i z dodatków do uposażenia.

Art. 87. 1. Strażacy otrzymują następujące dodatki do uposażenia:

- 1) dodatek za stopień,
- 2) dodatek służbowy,
- 3) (skreślony),¹²⁵⁾
- 4) dodatki uzasadnione szczególnymi właściwościami, kwalifikacjami, warunkami albo miejscem pełnienia służby,
- 5) (skreślony).¹²⁶⁾

2. Dodatkami do uposażenia o charakterze stałym są dodatki ustalone w stawkach miesięcznych.

Art. 88.¹²⁷⁾ Minister właściwy do spraw wewnętrznych¹⁰⁾ w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, stawki uposażenia zasadniczego dla poszczególnych stanowisk służbowych, szczegółowe zasady ich wzrostu z tytułu wysługi lat oraz warunki i tryb zaliczania okresów służby lub pracy do wysługi lat, a także wysokość i szczegółowe zasady przyznawania dodatków, o których mowa w art. 87.

Art. 89. 1. Strażak przeniesiony na stanowisko służbowe zaszeregowane do niższej stawki uposażenia zasadniczego zachowuje prawo do stawki uposażenia pobieranego na poprzednio zajmowanym stanowisku, do czasu uzyskania wyższej stawki uposażenia według stanowiska służbowego.

2. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej w przypadkach szczególnie uzasadnionych może zezwolić na zachowanie przez strażaka przeniesionego na stanowisko służbowe zaszeregowane do niższej grupy uposażenia zasadniczego prawa do zaszeregowania należnego na poprzednio zajmowanym stanowisku.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do strażaka przeniesionego na niższe stanowisko służbowe na podstawie art. 38 ust. 1, ust. 2 pkt 2 i 3 oraz ust. 3.

Art. 90.¹²⁸⁾ 1. Uposażenie zasadnicze i dodatki do uposażenia o charakterze stałym są płatne miesięcznie z góry w pierwszym dniu roboczym miesiąca, za który przysługuje uposażenie.

¹²⁵⁾ Przez art. 1 pkt 53 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹²⁶⁾ Przez art. 54 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 99.

¹²⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 54 ustawy wymienionej w przypisie 1, który wszedł w życie z dniem 1 lipca 1997 r., oraz przez art. 7 pkt 20 ustawy wymienionej w przypisie 5.

¹²⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 7 pkt 21 ustawy wymienionej w przypisie 5.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może określić, w drodze rozporządzenia, dodatki o charakterze stałym, które są płatne z dołu, termin oraz tryb ich wypłacania, uwzględniając warunki pełnionej służby.

Art. 91. 1. Zmiana uposażenia następuje z dniem zaistnienia okoliczności uzasadniających tę zmianę.

2. Jeżeli prawo do uposażenia powstało lub zmiana uposażenia nastąpiła w ciągu miesiąca, uposażenie na czas do końca miesiąca oblicza się w wysokości 1/30 części miesięcznego uposażenia za każdy dzień, gdy przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

3. Prawo do uposażenia wygasa z ostatnim dniem miesiąca, w którym nastąpiło zwolnienie strażaka ze służby lub zaistniały inne okoliczności uzasadniające wygaśnięcie tego prawa.

Art. 92. 1. Roszczenia z tytułu prawa do uposażenia i innych świadczeń oraz należności pieniężnych ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

2. Bieg przedawnienia roszczenia z tytułu uposażenia i innych świadczeń oraz należności pieniężnych przerywa każda czynność przed kierownikiem jednostki organizacyjnej podległej ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych⁶⁾, właściwym do rozpatrywania roszczeń, podjęta bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia roszczenia.

Art. 93. 1. Strażakowi przysługują następujące świadczenia pieniężne:

- 1) zasiłek na zagospodarowanie,
- 2) nagrody oraz zapomogi,
- 3) nagrody jubileuszowe,
- 4) dodatkowe wynagrodzenia za wykonywanie powierzonych zadań wykraczających poza obowiązki służbowe,
- 5)¹²⁹⁾ należności za podróże i przeniesienia służbowe,
- 6) świadczenia związane ze zwolnieniem ze służby.

2. W razie śmierci strażaka lub członka jego rodziny, przysługują:

- 1) zasiłek pogrzebowy,
- 2) odprawa pośmiertna.

Art. 94. Strażakowi, w związku z mianowaniem na stałe, przysługuje zasiłek na zagospodarowanie w wysokości jednomiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnymi w dniu mianowania.

¹²⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 55 ustawy wymienionej w przypisie 1.

Art. 95.¹³⁰⁾ 1. Strażakowi wykonującemu należycie obowiązki służbowe przez okres roku kalendarzowego przysługuje nagroda roczna w wysokości jednomiesięcznego uposażenia.

2. W razie pełnienia służby przez część roku kalendarzowego, nagroda roczna przysługuje w wysokości proporcjonalnej do liczby miesięcy kalendarzowych w roku, za które strażakowi przysługiwało uposażenie.

3. Podstawę ustalenia wysokości nagrody rocznej stanowi miesięczne uposażenie zasadnicze, wraz z dodatkami o charakterze stałym, należne strażakowi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym w roku kalendarzowym, za który przysługuje nagroda.

4. Nagroda roczna może być obniżona, nie więcej niż o 50%, w przypadkach:

- 1) warunkowego umorzenia prowadzonego przeciwko strażakowi postępowania karnego albo odstąpienia przez sąd od wymierzenia kary,
- 2) wymierzenia strażakowi kary dyscyplinarnej upomnienia lub nagany,
- 3) skazania strażaka prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo inne niż umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego.

5. Nagroda roczna nie przysługuje w przypadkach:

- 1) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego,
- 2) wymierzenia strażakowi kary dyscyplinarnej wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe, obniżenia stopnia lub wydalenia ze służby.

6. Obniżenie lub nieprzyznanie nagrody rocznej w przypadkach, o których mowa w ust. 4 i 5, następuje za rok kalendarzowy, w którym strażak popełnił czyn będący przedmiotem postępowania karnego lub dyscyplinarnego, a jeżeli nagroda roczna została wypłacona — za rok, w którym postępowanie takie zostało zakończone prawomocnym orzeczeniem.

7. Minister właściwy do spraw wewnętrznych¹⁰⁾ określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i warunki przyznawania, obniżania i wypłaty nagród rocznych.

Art. 95a.¹³¹⁾ 1. Strażakowi, którego warunki bytowe uległy znacznemu pogorszeniu wskutek zdarzeń losowych, może być przyznana zapomoga.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych¹⁰⁾ określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady przyznawania i wypłaty zapomóg.

¹³⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 56 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹³¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 57 ustawy wymienionej w przypisie 1.

Art. 95b.¹³²⁾ Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy określa, w drodze rozporządzenia, wysokość funduszu na nagrody, o których mowa w art. 73 ust. 1 pkt 2 i art. 95, oraz na zapomogi, o których mowa w art. 95a.

Art. 96.¹³³⁾ 1. Strażakowi przysługuje nagroda jubileuszowa w wysokości:

- 1) po 20 latach służby — 75%,
- 2) po 25 latach służby — 100%,
- 3) po 30 latach służby — 150%,
- 4) po 35 latach służby — 200%,
- 5) po 40 latach służby — 300%

miesięcznego uposażenia zasadniczego, wraz z dodatkami o charakterze stałym.

2.¹³⁴⁾ Minister właściwy do spraw wewnętrznych¹⁰⁾ w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, okresy zaliczane do okresu służby, od którego zależy nabycie prawa do nagrody jubileuszowej, oraz szczegółowe zasady jej obliczania i wypłacania.

Art. 97. 1.¹³⁵⁾ Strażakowi przysługuje dodatkowe wynagrodzenie za wykonywanie zadań zleconych, wykraczających poza obowiązki służbowe.

1a.¹³⁶⁾ Minister właściwy do spraw wewnętrznych¹⁰⁾ określi, w drodze rozporządzenia, wysokość oraz warunki otrzymywania wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1.

2. Wynagrodzenie za dokonane przez strażaka wynalazki, udoskonalenia techniczne i usprawnienia regulują odrębne przepisy.

Art. 97a.¹³⁷⁾ 1. Strażakowi delegowanemu do czasowego pełnienia służby w jednostce organizacyjnej w innej miejscowości przysługują zwrot kosztów podróży i zakwaterowania oraz diety, na zasadach stosowanych przy podróżach służbowych na obszarze kraju.

2. Strażakowi przeniesionemu do pełnienia służby w jednostce organizacyjnej w innej miejscowości przysługuje zwrot kosztów przeniesienia i podróży oraz inne świadczenia.

¹³²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 57 ustawy wymienionej w przypisie 1 oraz w brzmieniu ustalonym przez art. 76 pkt 23 ustawy wymienionej w przypisie 2.

¹³³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 58 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹³⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 7 pkt 22 ustawy wymienionej w przypisie 5.

¹³⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 59 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹³⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 59 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹³⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 60 ustawy wymienionej w przypisie 1.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych¹⁰⁾ w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy¹³⁸⁾ określi, w drodze rozporządzenia, zakres, wysokość i warunki otrzymywania należności z tytułu przeniesienia służbowego.

Art. 98.¹³⁹⁾ 1. Strażak zwolniony ze służby na podstawie art. 38 ust. 4 i art. 43 ust. 2 pkt 1, 2 i 5 oraz ust. 3 pkt 3—5 otrzymuje:

- 1) odprawę,
- 2) ekwiwalent pieniężny za niewykorzystane urlopy wypoczynkowe,
- 3) zryczałtowany ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany w danym roku przejazd, o którym mowa w art. 63.

2. Strażak zwolniony na podstawie art. 43 ust. 2 pkt 3 otrzymuje 50% odprawy oraz ekwiwalent pieniężny za urlopy wypoczynkowe niewykorzystane w latach poprzedzających rok zwolnienia ze służby.

Art. 99. 1. Wysokość odprawy dla strażaka mianowanego na stałe równa się wysokości trzymiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnymi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym. Odprawa ulega zwiększeniu o 20% uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym za każdy dalszy pełny rok wystugi ponad 5 lat nieprzerwanej służby, aż do wysokości sześciomiesięcznego uposażenia wraz z dodatkami o charakterze stałym. Okres służby przekraczający 6 miesięcy liczy się jako pełny rok.

2.¹⁴⁰⁾ Przy ustalaniu wysokości odprawy uwzględnia się również okresy nieprzerwanej zawodowej służby wojskowej, jeżeli w ciągu roku po zwolnieniu z tej służby żołnierz został przyjęty do służby w Państwowej Straży Pożarnej i nie otrzymał odprawy z tytułu poprzednio pełnionej służby.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio w przypadku podjęcia służby w Państwowej Straży Pożarnej po zwolnieniu ze służby w innych służbach, w których przysługują świadczenia tego rodzaju.

4. Wysokość odprawy dla strażaka w służbie przygotowawczej równa się wysokości jednomiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym należnymi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym.

Art. 100. 1.¹⁴¹⁾ W razie śmierci strażaka lub uznania go za zmarłego pozostałej po nim rodzinie przysługuje odprawa pośmiertna w takiej wysokości, w jakiej przy-

ślugałaby temu strażakowi odprawa, gdyby był zwolniony ze służby, oraz świadczenie określone w art. 98 ust. 1 pkt 2 i 3.

2.¹⁴²⁾ Świadczenia, o których mowa w ust. 1, przysługują małżonkowi strażaka, który pozostawał z nim we wspólnocie małżeńskiej, a w dalszej kolejności dzieciom i rodzicom, jeżeli w dniu śmierci strażaka spełniali warunki do uzyskania renty rodzinnej na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

Art. 101. 1.¹⁴³⁾ Strażakowi mianowanemu na stałe, zwolnionemu ze służby na podstawie art. 43 ust. 2 pkt 1 oraz ust. 3 pkt 3, wypłaca się co miesiąc, przez okres roku po zwolnieniu ze służby, świadczenia pieniężne w wysokości odpowiadającej uposażeniu zasadniczemu wraz z dodatkami o charakterze stałym, pobieranymi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym.

2. Strażakowi uprawnionemu do świadczenia określonego w ust. 1, który nabył prawo do zaopatrzenia emerytalnego, przysługuje prawo wyboru jednego z tych świadczeń.

3.¹⁴⁴⁾ Strażakowi zwolnionemu ze służby na podstawie art. 43 ust. 3 pkt 4 i 5, który z powodu nadal trwającej choroby nie może podjąć zatrudnienia, wypłaca się co miesiąc świadczenie pieniężne określone w ust. 1 przez okres choroby, nie dłużej jednak niż przez okres 3 miesięcy, chyba że wcześniej komisja lekarska wydała orzeczenie o inwalidztwie, stanowiące podstawę do ustalenia prawa do renty inwalidzkiej.

Art. 102. Odprawa, o której mowa w art. 99, a także świadczenia określone w art. 101 nie przysługują strażakowi, który bezpośrednio po zwolnieniu ze służby został przyjęty do zawodowej służby wojskowej lub do innej służby, w której przysługuje prawo do takich świadczeń.

Art. 103. 1. W razie śmierci strażaka, niezależnie od odprawy pośmiertnej, o której mowa w art. 100, przysługuje zasitek pogrzebowy w wysokości:

- 1) trzymiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnymi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym, jeżeli koszty pogrzebu ponosi małżonek, dzieci, wnuki, rodzeństwo lub rodzice,
- 2) kosztów rzeczywiście poniesionych, nie wyższych jednak od wysokości określonej w pkt 1, jeżeli koszty pogrzebu ponosi inna osoba.

2. Jeżeli śmierć strażaka nastąpiła na skutek wypadku pozostającego w związku z udziałem w akcji ra-

¹³⁸⁾ Stosownie do art. 4 ust. 1, art. 5 pkt 16 i art. 94 ustawy wymienionej w przypisie 96.

¹³⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 61 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹⁴⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 62 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹⁴¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 7 pkt 23 ustawy wymienionej w przypisie 5.

¹⁴²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 63 ustawy wymienionej w przypisie 1 oraz przez art. 169 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 43.

¹⁴³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 54 pkt 3 ustawy wymienionej w przypisie 99.

¹⁴⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 64 ustawy wymienionej w przypisie 1.

towniczej, koszty pogrzebu pokrywa się ze środków właściwej jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej¹⁴⁵⁾.

3. W razie pokrycia kosztów pogrzebu strażaka ze środków właściwej jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej¹⁴⁵⁾, osobom wymienionym w ust. 1 pkt 1 przysługuje połowa zasiłku pogrzebowego.

Art. 104. 1.¹⁴⁶⁾ W razie śmierci członka rodziny strażakowi przysługuje zasiłek pogrzebowy w wysokości:

- 1) dwumiesięcznego uposażenia zasadniczego, wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnymi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym, jeżeli koszty pogrzebu ponosi strażak,
- 2) kosztów rzeczywiście poniesionych, nie wyższych jednak od kwoty określonej w pkt 1, jeżeli koszty pogrzebu ponosi inna osoba.

2.¹⁴⁷⁾ Za członka rodziny strażaka, o którym mowa w ust. 1, uważa się:

- 1) małżonka,
- 2) dzieci własne, dzieci małżonka oraz dzieci przysposobione,
- 3) dzieci wychowywane w ramach rodziny zastępczej,
- 4) dzieci przyjęte na wychowanie przed osiągnięciem pełnoletności, jeżeli ich rodzice nie żyją albo nie mogą im zapewnić utrzymania, bądź zostali pozbawieni lub ograniczeni w sprawowaniu władzy rodzicielskiej,
- 5) rodziców i byłych prawnych opiekunów strażaka albo jego małżonka,
- 6) osobę, której opiekunem prawnym został ustanowiony strażak lub jego małżonek.

3.¹⁴⁷⁾ Jeżeli w związku ze śmiercią członka rodziny, o którym mowa w ust. 2 pkt 2—6, strażakowi przysługuje zasiłek pogrzebowy na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym lub innych przepisów szczególnych, wypłaca mu się tylko wyrównanie zasiłku w wysokości różnicy między zasiłkiem pogrzebowym przysługującym z tytułu służby a pobranym niższym zasiłkiem z tytułu ubezpieczenia społecznego lub z innych tytułów.

4.¹⁴⁸⁾ Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, warunki pokrywania ze środków właściwej jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej kosztów pogrzebu strażaka, z uwzględnieniem w szczególności:

- 1) rodzaju kosztów pogrzebu, które mogą być pokrywane ze środków właściwej jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej,
- 2) wysokości kwot na pokrycie tych kosztów,
- 3) dokumentów wymaganych do wypłaty zasiłku pogrzebowego.

Art. 105. 1. W razie choroby, urlopu, zwolnienia od zajęć służbowych, strażak otrzymuje uposażenie zasadnicze, dodatki do uposażenia o charakterze stałym i inne należności pieniężne należne na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym — z uwzględnieniem powstałych w tym okresie zmian mających wpływ na prawo do uposażenia i innych należności pieniężnych lub na ich wysokość.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych⁶⁾ może określić, w drodze rozporządzenia, zasady ograniczenia w całości lub części wypłaty niektórych dodatków do uposażenia w okresie choroby lub urlopu okolicznościowego strażaka.

Art. 106.¹⁴⁹⁾ 1. Strażak może być skierowany do szkoły, na przeszkolenie lub na studia.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje placówek, do których może być skierowany strażak, oraz należności pieniężne przysługujące strażakom w przypadkach, o których mowa w ust. 1, a w szczególności:

- 1) uposażenie,
- 2) inne świadczenia pieniężne wynikające z przepisów płacowych,
- 3) wysokość dodatku służbowego,
- 4) ryczałt finansowy na dojazdy do miejsca nauki,
- 5) zasady odpłatności za noclegi i wyżywienie podczas nauki.

Art. 107. 1. Strażakowi zawieszonemu w czynnościach służbowych zawieszona się od najbliższego terminu płatności 50% ostatnio należnego uposażenia, z wyjątkiem dodatku rodzinnego.

2. W razie uchylecia zawieszenia w czynnościach służbowych, strażak otrzymuje zawieszoną część uposażenia oraz obligatoryjne podwyżki tego uposażenia wprowadzone w okresie zawieszenia, chyba że został zwolniony ze służby z powodu skazania prawomocnym wyrokiem sądu albo ukarany karą dyscyplinarną wydalenia ze służby.

Art. 108. 1.¹⁵⁰⁾ Strażakowi tymczasowo aresztowanemu zawieszona się od najbliższego terminu płatności 50% ostatnio należnego uposażenia.

¹⁴⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 7 pkt 24 ustawy wymienionej w przypisie 5.

¹⁴⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 65 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹⁴⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 7 pkt 25 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 5.

¹⁴⁸⁾ Dodany przez art. 7 pkt 25 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 5.

¹⁴⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 7 pkt 26 ustawy wymienionej w przypisie 5.

¹⁵⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 54 pkt 5 ustawy wymienionej w przypisie 99.

2. W razie umorzenia postępowania karnego lub uniewinnienia prawomocnym wyrokiem sądu, strażak otrzymuje zawieszoną część uposażenia oraz obligatoryjne podwyżki tego uposażenia wprowadzone w okresie zawieszenia.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się w przypadku, gdy postępowanie karne umorzono z powodu przedawnienia lub amnestii, a także w razie warunkowego umorzenia postępowania karnego.

Art. 109. 1. Strażakowi, który samowolnie opuścił miejsce pełnienia służby albo pozostaje poza nim lub nie podejmuje służby, zawiesza się uposażenie od najbliższego terminu płatności. Jeżeli strażak pobrał już za czas nieusprawiedliwionej nieobecności uposażenie, potrąceniu podlega odpowiednia część uposażenia przy najbliższej wypłacie.

2. W razie uznania nieobecności za usprawiedliwioną, wypłaca się strażakowi zawieszony uposażenie, a w przypadku nieobecności nieusprawiedliwionej strażak traci za każdy dzień nieobecności 1/30 część uposażenia miesięcznego.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio w razie zawinionej niemożności pełnienia przez strażaka obowiązków służbowych.

4. Strażakowi, który rozpoczyna urlop bezpłatny w ciągu miesiąca kalendarzowego, przysługuje uposażenie w wysokości 1/30 uposażenia miesięcznego za każdy dzień poprzedzający dzień rozpoczęcia urlopu bezpłatnego. Jeżeli strażak pobrał już uposażenie za czas urlopu bezpłatnego, potrąceniu podlega odpowiednia część uposażenia przy najbliższej wypłacie.

Art. 110. 1. Z uposażenia strażaka mogą być dokonywane potrącenia na podstawie sądowych i administracyjnych tytułów wykonawczych oraz na podstawie przepisów szczególnych — na zasadach określonych w przepisach o egzekucji sądowej lub postępowaniu egzekucyjnym w administracji albo w innych przepisach szczególnych, jeżeli dalsze przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

2.¹⁵¹⁾ Przez uposażenie, o którym mowa w ust. 1, rozumie się uposażenie zasadnicze, dodatki do uposażenia, odprawę wymienioną w art. 99 oraz świadczenia określone w art. 97 i 101.

3. (skreślony).¹⁵²⁾

4.¹⁵³⁾ Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, jednostki organizacyjne właściwe do dokonywania potrąceń z uposażenia oraz tryb postępowania w tych sprawach, z uwzględnieniem w szczególności:

- 1) podmiotów uprawnionych do dokonywania potrąceń,
- 2) podstawy do dokonania potrąceń,
- 3) sposobu postępowania z kwotami potrąconymi.

Art. 111.¹⁵⁴⁾ Przepisu art. 110 ust. 1 i 2 nie stosuje się do zaliczek pobieranych do rozliczenia, a w szczególności na koszty podróży służbowej. Należności te potrąca się z uposażenia w pełnej wysokości, niezależnie od potrąceń z innych tytułów.

Rozdział 10

Służba kandydacka

Art. 112.¹⁵⁵⁾ 1. O przyjęcie do służby kandydackiej może ubiegać się, na podstawie dobrowolnego zgłoszenia, obywatel polski, który posiada zdolność psychiczną i fizyczną do służby w Państwowej Straży Pożarnej, odpowiednie wykształcenie oraz złoży zobowiązanie do pełnienia służby po ukończeniu nauki.

2. Osoba przyjęta do służby kandydackiej odbywa naukę w wybranej szkole Państwowej Straży Pożarnej.

3. Osobie podejmującej naukę w szkole Państwowej Straży Pożarnej nadaje się stopień strażaka.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych¹⁰⁾ określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe zasady, warunki i tryb przyjmowania do służby kandydackiej,
- 2) szczegółowe zasady i tryb nadawania stopni strażakom w służbie kandydackiej,
- 3) przebieg służby kandydackiej oraz szczegółowe zasady i tryb opiniowania strażaków w służbie kandydackiej.

Art. 113.¹⁵⁵⁾ 1. Strażak w służbie kandydackiej pełni służbę w systemie skoszarowanym.

2. Strażak w służbie kandydackiej otrzymuje:

- 1)¹⁵⁶⁾ zakwaterowanie, umundurowanie, odzież specjalną i ekwipunek osobisty oraz wyżywienie w naturze albo równoważnik pieniężny w zamian za wyżywienie,
- 2) świadczenia pieniężne składające się z zasadniczej należności pieniężnej w wysokości uzależnionej od roku nauki, dodatku za stopień i kosztów podróży przy przejazdach na praktyki.

¹⁵¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 54 pkt 6 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 99.

¹⁵²⁾ Przez art. 54 pkt 6 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 99.

¹⁵³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 7 pkt 27 ustawy wymienionej w przypisie 5.

¹⁵⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 54 pkt 7 ustawy wymienionej w przypisie 99.

¹⁵⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 66 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹⁵⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 76 pkt 24 ustawy wymienionej w przypisie 2.

3. Strażak w służbie kandydackiej może otrzymać:

- 1) nagrodę pieniężną lub rzeczową,
- 2) zasiłek na utrzymanie rodziny.

4. W razie śmierci strażaka w służbie kandydackiej, pozostającej po nim rodzinie przysługuje:

- 1) odprawa pośmiertna,
- 2) zasiłek pogrzebowy.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych¹⁰⁾ w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy¹³⁸⁾ i ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego⁹⁶⁾ określi, w drodze rozporządzenia, wysokość i szczegółowe zasady przyznawania świadczeń, o których mowa w ust. 2—4.

Art. 114.¹⁵⁵⁾ 1. Strażak w służbie kandydackiej ma prawo do czasu wolnego w wymiarze i terminach wynikających z planów i programów nauczania.

2. Strażakowi w służbie kandydackiej przysługują, w zakresie wykonywanych przez niego zadań, prawa strażaka określone w art. 21 i 57.

3.¹⁵⁷⁾ Do strażaków w służbie kandydackiej stosuje się odpowiednio przepisy art. 28—30, 59, 60 ust. 2—4, art. 61 ust. 1, 2, 4 pkt 1 i 2 oraz *ust. 5*¹⁵⁸⁾, art. 65—69, 72 ust. 1 i 2, art. 103 ust. 2 i 3 i art. 115—124n.

4. Do strażaków w służbie kandydackiej, którzy zrezygnowali z nauki w szkole Państwowej Straży Pożarnej lub którzy zostali z tej szkoły wydaleny, stosuje się art. 49.

Art. 114a.¹⁵⁹⁾ Strażacy w służbie kandydackiej w Szkole Głównej Służby Pożarniczej tworzą samorząd studencki, a w pozostałych szkołach — samorząd uczniowski. Organy samorządu są jedynym reprezentantem strażaków w służbie kandydackiej.

Art. 114b.¹⁵⁹⁾ 1. Strażaka w służbie kandydackiej zwalnia się ze służby w razie:

- 1) utraty obywatelstwa polskiego lub nabycia obywatelstwa innego państwa,
- 2) orzeczenia przez komisję lekarską niezdolności do służby,
- 3) stwierdzenia w opinii służbowej nieprzydatności do służby,
- 4) braku postępów w nauce.

2. Strażaka w służbie kandydackiej można zwolnić ze służby na jego wniosek, w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia wniosku.

¹⁵⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 76 pkt 25 ustawy wymienionej w przypisie 2.

¹⁵⁸⁾ Ust. 5 w art. 61 został skreślony przez art. 7 pkt 13 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 5.

¹⁵⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 67 ustawy wymienionej w przypisie 1.

Art. 114c.¹⁵⁹⁾ 1. Strażaka w służbie kandydackiej wydalą się ze służby w razie:

- 1) skazania prawomocnym wyrokiem sądu na karę pozbawienia wolności lub karę pozbawienia praw publicznych,
- 2) wymierzenia kary dyscyplinarnej wydalenia ze służby.

2. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej może zezwolić na pozostanie w służbie kandydackiej strażaka skazanego na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Art. 114d.¹⁵⁹⁾ 1. Strażak po odbyciu służby kandydackiej zostaje mianowany strażakiem na stałe.

2. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej kieruje do służby stałej absolwentów Szkoły Głównej Służby Pożarniczej oraz szkół aspirantów.

Art. 114e.¹⁵⁹⁾ 1. Okres służby kandydackiej wlicza się do okresu służby strażaka, jeśli przerwa między zakończeniem służby kandydackiej a mianowaniem na stałe nie przekroczyła 3 miesięcy.

2. Do okresu służby strażaka wlicza się również, na zasadzie określonej w ust. 1, okres nauki w szkołach pożarniczych przed utworzeniem Państwowej Straży Pożarnej.

Rozdział 11¹⁶⁰⁾

Odpowiedzialność dyscyplinarna strażaków

Art. 115. 1. Strażak odpowiada dyscyplinarnie za zawinione, nienależyte wykonywanie obowiązków służbowych oraz za czyny sprzeczne ze złożonym ślubowaniem.

2. Strażak odpowiada dyscyplinarnie również za popełnione przestępstwa lub wykroczenia, niezależnie od odpowiedzialności karnej.

Art. 116.¹⁶¹⁾ 1. Przepisy art. 115 § 18 oraz art. 318 i 344 Kodeksu karnego mają odpowiednie zastosowanie do strażaków.

2. Za czyn stanowiący wykroczenie, popełniony w wyniku wykonania polecenia służbowego, strażak ponosi odpowiedzialność tylko dyscyplinarną, chyba że wykonując polecenie służbowe umyślnie popełnia wykroczenie.

¹⁶⁰⁾ Rozdział 11 w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 68 ustawy wymienionej w przypisie 1, który wszedł w życie z dniem 1 lipca 1997 r.

¹⁶¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 6 § 4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Przepisy wprowadzające Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 554 i Nr 160, poz. 1083), która weszła w życie z dniem 1 września 1998 r.

Art. 117. 1. Kary dyscyplinarne są następujące:

- 1) upomnienie,
- 2) nagana,
- 3) wyznaczenie na niższe stanowisko służbowe,
- 4) obniżenie stopnia,
- 5) wydalenie ze służby.

2. Wymierzenie kary określonej w ust. 1 pkt 3 i 4 pociąga za sobą pozbawienie możliwości awansowania w stopniu lub stanowisku przez okres 1 roku od jej wykonania oraz niemożność odzyskania w tym okresie utraconego stopnia lub stanowiska.

Art. 118. 1. Za przewinienie dyscyplinarne mniejszej wagi, nieuzasadniające wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, przełożony dyscyplinarny może wymierzyć karę upomnienia na piśmie, nie później jednak niż przed upływem 3 miesięcy od powzięcia wiadomości o przewinieniu.

2. Od kary upomnienia wymierzonej przez przełożonego dyscyplinarnego przysługuje ukaranemu odwołanie do właściwej komisji dyscyplinarnej. W takim przypadku komisja nie może orzec na niekorzyść ukaranego.

Art. 119. 1. Postępowanie dyscyplinarne nie może być wszczęte po upływie 1 roku od popełnienia czynu, a w razie wszczęcia takiego postępowania ulega ono umorzeniu.

2. Jeżeli popełniony czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie dyscyplinarne nie może nastąpić wcześniej niż przedawnienie przewidziane w przepisach Kodeksu karnego.

Art. 120. Przełożonym dyscyplinarnym strażaka jest właściwy przełożony uprawniony do mianowania lub powołania.

Art. 121. 1. W sprawach dyscyplinarnych orzekają komisje dyscyplinarne:

- 1) dla strażaków pełniących służbę kandydacką:
 - a) w pierwszej instancji — komisja dyscyplinarna działająca przy Komendancie Szkoły Głównej Służby Pożarnej,
 - b) w drugiej instancji — Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna przy Komendancie Głównym Państwowej Straży Pożarnej,
- 2) dla strażaków pełniących służbę przygotowawczą i strażaków mianowanych na stałe, z wyjątkiem wymienionych w pkt 3:
 - a) w pierwszej instancji — komisje dyscyplinarne działające przy komendantach wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej,
 - b) w drugiej instancji — komisja, o której mowa w pkt 1 lit. b),
- 3) dla strażaków pełniących służbę w Komendzie Głównej, Szkole Głównej Służby Pożarnej i jed-

nostkach badawczo-rozwojowych, z wyjątkiem wymienionych w pkt 4:

- a) w pierwszej instancji — komisja dyscyplinarna działająca przy Komendancie Głównym Państwowej Straży Pożarnej,
 - b) w drugiej instancji — komisja, o której mowa w pkt 1 lit. b),
- 4)¹⁶²⁾ dla Komendanta Głównego i jego zastępców, komendantów wojewódzkich i ich zastępców, komendanta Szkoły Głównej Służby Pożarnej i jego zastępców oraz dyrektorów jednostek badawczo-rozwojowych i ich zastępców:
- a) w pierwszej instancji — komisja, o której mowa w pkt 1 lit. b),
 - b) w drugiej instancji — Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna przy ministrze właściwym do spraw wewnętrznych¹⁰⁾.

2. Komisje dyscyplinarne, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a), pkt 2 lit. a) i pkt 3 lit. a), składają się z sześciu do dziesięciu strażaków powołanych na okres 4 lat przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej, a odwoławcze komisje dyscyplinarne — z ośmiu do dziesięciu strażaków, powołanych na okres 4 lat przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych¹⁰⁾.

3. Powołanie komisji dyscyplinarnych, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a), następuje po uzgodnieniu ich składu z ogólnokrajowymi organizacjami związkowymi.

4. Członkowie komisji dyscyplinarnych wybierają spośród siebie przewodniczącego i dwóch zastępców.

5. Członkowie komisji dyscyplinarnych w zakresie orzekania są niezawisli i podlegają tylko ustawom.

Art. 122. 1. Komisja dyscyplinarna orzeka w składzie trzech członków, a odwoławcza komisja dyscyplinarna w składzie pięciu członków.

2. Skład orzekający komisji dyscyplinarnej i odwoławczej komisji dyscyplinarnej wyznacza przewodniczący, a w razie jego nieobecności — zastępca.

3. Składowi orzekającemu komisji dyscyplinarnej i odwoławczej komisji dyscyplinarnej przewodniczy przewodniczący lub zastępca.

Art. 123. 1. Oskarżycielem w postępowaniu dyscyplinarnym jest rzecznik dyscyplinarny.

2. Rzecznika dyscyplinarnego wyznacza Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej spośród oficerów pełniących służbę w jednostce organizacyjnej, przy której działa dana komisja dyscyplinarna pierwszej instancji, z zastrzeżeniem ust. 3.

¹⁶²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 76 pkt 26 ustawy wymienionej w przypisie 2.

3. W przypadku, o którym mowa w art. 121 ust. 1 pkt 4 lit. a), rzecznika dyscyplinarnego wyznacza minister właściwy do spraw wewnętrznych¹⁰⁾.

Art. 124. 1. Rzecznik dyscyplinarny składa wnioszek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego na żądanie przełożonego dyscyplinarnego, po wstępnym wyjaśnieniu okoliczności koniecznych do ustalenia znamion przewinienia w trybie postępowania wyjaśniającego.

2. Rzecznik dyscyplinarny jest związany wskazaniem przełożonego dyscyplinarnego.

Art. 124a. Obwiniony ma prawo korzystania z pomocy obrońcy.

Art. 124b. 1. Komisja dyscyplinarna wydaje orzeczenie po przeprowadzeniu rozprawy oraz po wysłuchaniu głosów rzecznika dyscyplinarnego, obwinionego lub jego obrońcy.

2. Po otrzymaniu wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przewodniczący komisji wyznacza termin rozprawy i zawiadamia o nim rzecznika dyscyplinarnego, obwinionego oraz obrońcę, a w razie potrzeby wzywa świadków i biegłych.

3. Postępowanie dyscyplinarne w pierwszej instancji powinno być zakończone w terminie 30 dni od dnia wpływu wniosku. W uzasadnionych przypadkach postępowanie może być przedłużone na czas oznaczony.

4. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo rzecznika dyscyplinarnego, obwinionego lub jego obrońcy nie wstrzymuje rozpoznania sprawy.

Art. 124c. Jeżeli w toku rozprawy zostanie ujawnione inne przewinienie oprócz objętego wnioskiem o wszczęcie postępowania, komisja może wydać co do tego przewinienia orzeczenie tylko za zgodą rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego lub jego obrońcy; w razie braku zgody przełożony dyscyplinarny może żądać złożenia odrębnego wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego.

Art. 124d. W razie rozwiązania stosunku służbowego w toku postępowania dyscyplinarnego, postępowanie toczy się nadal.

Art. 124e. 1. Uzasadnienie orzeczenia komisji dyscyplinarnej sporządza się na piśmie w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia orzeczenia.

2. Orzeczenie, wraz z uzasadnieniem, doręcza się rzecznikowi dyscyplinarnemu i obwinionemu lub jego obrońcy.

3. Orzeczenie dyscyplinarne można podać do publicznej wiadomości po jego uprawomocnieniu się, na podstawie uchwały komisji dyscyplinarnej.

Art. 124f. Od orzeczenia komisji dyscyplinarnej wydanego w pierwszej instancji przysługuje odwołanie obwinionemu lub jego obrońcy i rzecznikowi dyscyplinarnemu. Odwołanie powinno być rozpoznane w ter-

minie 7 dni od dnia jego wpływu do odwoławczej komisji dyscyplinarnej.

Art. 124g.¹⁶³⁾ 1. Koszty funkcjonowania komisji dyscyplinarnej ponosi Skarb Państwa. O kosztach postępowania dyscyplinarnego orzeka komisja dyscyplinarna.

2. Do ustalania kosztów postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy o kosztach sądowych w sprawach karnych.

Art. 124h. Po uprawomocnieniu się orzeczenia przewodniczący komisji dyscyplinarnej lub jego zastępca przesyła odpis orzeczenia Komendantowi Głównemu Państwowej Straży Pożarnej oraz przełożonemu dyscyplinarnemu.

Art. 124i. 1. Odpis prawomocnego orzeczenia skazującego na karę dyscyplinarną dołącza się do akt osobowych ukaranego.

2. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, na wniosek ukaranego, zarządza usunięcie odpisu orzeczenia o ukaraniu z akt osobowych:

- 1) po upływie 1 roku od uprawomocnienia się orzeczenia skazującego na karę przewidzianą w art. 117 ust. 1 pkt 1,
- 2) po upływie 3 lat od uprawomocnienia się orzeczenia skazującego na karę przewidzianą w art. 117 ust. 1 pkt 2—4,
- 3) po upływie 5 lat od uprawomocnienia się orzeczenia skazującego na karę przewidzianą w art. 117 ust. 1 pkt 5,

jeżeli w tym okresie nie wydano przeciwko niemu innego orzeczenia skazującego.

Art. 124j.¹⁶⁴⁾ Na orzeczenie kończące postępowanie dyscyplinarne w drugiej instancji stronie przysługuje skarga do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Art. 124k. 1. O wznowienie postępowania dyscyplinarnego może wystąpić ukarany lub jego obrońca, przełożony dyscyplinarny albo minister właściwy do spraw wewnętrznych¹⁰⁾.

2. Wznowienie postępowania dyscyplinarnego na niekorzyść ukaranego może nastąpić, jeżeli umorzenie postępowania lub wydanie orzeczenia nastąpiło wskutek przestępstwa albo jeżeli w ciągu 5 lat od umorzenia lub wydania orzeczenia wyjdą na jaw nowe okoliczności lub dowody, które mogą uzasadniać skazanie lub wymierzenie kary surowszej.

3. Wznowienie postępowania na korzyść ukaranego może nastąpić, jeżeli wyjdą na jaw nowe okoliczności lub dowody, które mogą uzasadniać uniewinnienie lub wymierzenie kary łagodniejszej.

¹⁶³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 76 pkt 27 ustawy wymienionej w przypisie 2.

¹⁶⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 7 pkt 28 ustawy wymienionej w przypisie 5.

4. W razie śmierci ukaranego wniosek o wznowienie postępowania mogą złożyć jego małżonek, krewni w linii prostej, rodzeństwo, przysposabiający lub przysposobiony oraz rzecznik dyscyplinarny.

Art. 124i. Organy powołane do orzekania w sprawach o wykroczenia zawiadamiają właściwego przełożonego dyscyplinarnego o wymierzeniu kary strażakowi.

Art. 124m. Minister właściwy do spraw wewnętrznych¹⁶⁵⁾ określi, w drodze rozporządzenia, szczegółową organizację komisji dyscyplinarnych oraz szczegółowe zasady wykonywania kar dyscyplinarnych.

Art. 124n. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale, w zakresie postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

Rozdział 12

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 125. (pominięty).¹⁶⁵⁾

Art. 126. 1. Z chwilą utworzenia Państwowej Straży Pożarnej zostają rozwiązane jednostki organizacyjne ochrony przeciwpożarowej oraz zniesione stanowiska, o których mowa w art. 2 dekretu z dnia 27 grudnia 1974 r. o służbie funkcjonariuszy pożarnictwa (Dz. U. Nr 50, poz. 321, z 1975 r. Nr 20, poz. 106, z 1988 r. Nr 19, poz. 132 i z 1990 r. Nr 34, poz. 198).

2. (pominięty).¹⁶⁵⁾

Art. 127. (pominięty).¹⁶⁵⁾

Art. 128. (skreślony).¹⁶⁶⁾

Art. 129. 1. Dotychczasowi funkcjonariusze pożarnictwa stają się strażakami Państwowej Straży Pożarnej, jeżeli w ciągu 1 miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy wyrażą na to pisemną zgodę.

2. Strażacy, o których mowa w ust. 1, zachowują ciągłość służby.

2a.¹⁶⁷⁾ Do ciągłości służby, o której mowa w ust. 2, zalicza się okresy nauki w szkołach pożarniczych.

3. Funkcjonariusze pożarnictwa, którzy nie podejmą służby w Państwowej Straży Pożarnej, zwalniani są z zachowaniem uprawnień przewidzianych w dekreście z dnia 27 grudnia 1974 r. o służbie funkcjonariuszy pożarnictwa (Dz. U. Nr 50, poz. 321, z 1975 r. Nr 20, poz. 106, z 1988 r. Nr 19, poz. 132 i z 1990 r. Nr 34, poz. 198), chyba że nabyli uprawnienia do zwolnienia ze służby na korzystniejszych warunkach.

¹⁶⁵⁾ Zamieszczony w obwieszczeniu.

¹⁶⁶⁾ Przez art. 7 pkt 29 ustawy wymienionej w przypisie 5.

¹⁶⁷⁾ Dodany przez art. 56 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 87 jako pierwsza.

4. Funkcjonariusze pożarnictwa, o których mowa w ust. 3, nabywają prawo do dodatku wyrównawczego na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1990 r. Nr 4, poz. 19, Nr 10, poz. 59 i Nr 51, poz. 298 oraz z 1991 r. Nr 83, poz. 372).

5. Wydatki z tytułu świadczeń finansowych dla dotychczasowych funkcjonariuszy pożarnictwa zwalnianych z przyczyn, o których mowa w ust. 3, pokrywane są ze środków dotychczasowych pracodawców.

6.¹⁶⁸⁾ Strażacy, o których mowa w ust. 1, niepowołani lub niemianowani na stanowiska służbowe w Państwowej Straży Pożarnej do dnia 30 czerwca 1999 r., tracą status strażaka Państwowej Straży Pożarnej z upływem tego terminu. Przepis art. 55 stosuje się odpowiednio.

7.¹⁶⁹⁾ Okres zatrudnienia strażaków, o których mowa w ust. 1, w jednostkach ochrony przeciwpożarowej lub na stanowiskach, na których wykonywali czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej od dnia 1 lutego 1992 r.:

- 1) do dnia powołania lub mianowania na stanowiska służbowe w Państwowej Straży Pożarnej, nie dłużej jednak niż do upływu terminu określonego w ust. 6, traktuje się jako służbę w Państwowej Straży Pożarnej,
- 2) niepowołanych lub niemianowanych na stanowiska służbowe w Państwowej Straży Pożarnej, do zakończenia tego okresu, nie dłużej jednak niż do upływu terminu określonego w ust. 6, traktuje się jako służbę w Państwowej Straży Pożarnej wyłącznie w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

8.¹⁶⁹⁾ Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej stwierdza zakończenie okresu zatrudnienia strażaków, o których mowa w ust. 7 pkt 2, traktowanego jako służba w Państwowej Straży Pożarnej.

9.¹⁶⁹⁾ Decyzję, o której mowa w ust. 8, traktuje się dla celów emerytalnych jak decyzję o zwolnieniu ze służby w Państwowej Straży Pożarnej.

10.¹⁶⁹⁾ Strażakom, o których mowa w ust. 7 pkt 2, wysokość uposażenia dla celów emerytalnych ustala Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, przyjmując za podstawę uposażenie strażaka Państwo-

¹⁶⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 69 ustawy wymienionej w przypisie 1 oraz w brzmieniu ustalonym przez art. 1 lit. a) ustawy z dnia 8 kwietnia 1999 r. o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 45, poz. 436), która weszła w życie z dniem 4 czerwca 1999 r.

¹⁶⁹⁾ Dodany przez art. 1 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 168 jako druga, który wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2000 r.

wej Straży Pożarnej w stawkach obowiązujących w dniu kończącym okres zatrudnienia traktowany jako służba w Państwowej Straży Pożarnej, przysługujące na stanowisku porównywalnym do stanowiska zajmowanego w dniu kończącym ten okres.

11.¹⁶⁹⁾ Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki ustalania uposażenia przyjmowanego za podstawę wymiaru świadczeń emerytalnych strażaków, którzy nie zostali powołani lub mianowani na stanowiska służbowe w Państwowej Straży Pożarnej.

Art. 130—133. (pominięte).¹⁶⁵⁾

Art. 134. Z chwilą wejścia w życie ustawy traci moc dekret z dnia 27 grudnia 1974 r. o służbie funkcjonariuszy pożarnictwa (Dz. U. Nr 50, poz. 321, z 1975 r. Nr 20, poz. 106, z 1988 r. Nr 19, poz. 132 i z 1990 r. Nr 34, poz. 198), z wyjątkiem art. 32 ust. 1 pkt 6, art. 39 ust. 2 i art. 40, które tracą moc z chwilą utworzenia Państwowej Straży Pożarnej.

Art. 135. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1992 r.